

KIRKKO & KOTI

**Lapsettomuus
nostaa pintaan
kysymyksiä**

➤ 2

**Ahdistaako
tavaroiden
paljous?**

➤ 8-9

**Jorma Uotinen
esiintyy
Tuomiokirkossa**

➤ 2

kirkkojakoti.fi

Messu puhuttelee aisteja

➤ 10-11

Musiikin, tanssin ja runon yhteisteos

Tanssii ja Soi -festivaali osallistuu Kuopion Tuomiokirkon 200-vuotisjuhliin.

Festivaalien taiteellisena johtajana jo 15 vuotta toiminut **Jorma Uotinen** esiintyy tänä vuonna ensimmäistä kertaa Tuomiokirkossa. Kirkossa nähtävä esitys on saanut innoituksen **Fernando Pessoa** runoteoksesta Hetkien vaellus. Kantaesitys oli vuonna 2014 Turun tuomiokirkossa.

Jorma Uotisen ja urkutaiteilija **Pétur Sakarin** teos on voimakas, täyteläinen ja herkkä. Uotisen esittämät Fernando Pessoa runot, urkumusiikki sekä Pori Dance Companyn tanssi sulautuvat yhteen "sfäärien sinfoniaksi". Koskettava teos käsittelee ajan vääjäämätöntä kulkua, mutta yhtä paljon pyrkimystä ylittää ajallisuus.

Vaativa esiintymispaikka

Tuomiokirkkoseurakunta on tehnyt juhluvuoden tiimoilta yhteistyötä Kuopion kaupunginteatterin, museon sekä Tanssii ja

soi -festivaalin kanssa. Tuomiorovasti **Ilpo Rannankarin** mielestä yhteistyö on ollut niin mielenkiintoista ja mieluista, että hän toivoo jatkossakin yhteisiä projekteja. Idea tanssiesitykseen Tuomiokirkossa lähti liikkeelle tuomiokirkon juh latoimikunnan aloitteesta.

Uotisen mielestä kirkko on haastava ja vaativa esiintymispaikka.

"Kirkon oma historia on vahvasti läsnä ja arkkitehtuurillisesti se poikkeaa teatteritalasta ja luo oman atmosfäärinsä. Turun tuomiokirkossa esitys oli talvisaikaan, jolloin valaistusolosuhteet olivat täysin toiset, kun nyt valoisa kesäiltana Kuopiossa. Kirkko tilana vaikuttaa koko teoksen visuaaliseen estetiikkaan."

Turussa esitys sai hienoa palautetta. Uotinen kehuu urkutaiteilija Sakaria.

"Hän on loistava muusikko, joka loihtii mitä hienoimpia ja herkempiä sävyjä tästä

harvoin tanssin yhteydessä käytetystä instrumentista."

"Myös Pori Dance Companyn tanssijoita kiitettiin taitavasta ja sisäistetystä tanssista. Pessoa tekstin sisältö on mielestäni puhuttelevaa ja syvästi inhimillistä."

"Itselleni merkityksellisin kohta on tekstin lopussa, kun tanssija heittää päälleni hiekkaa ja hautaa lopulta hiekan alle. Hetkien vaellus on ohi", kuvailee Uotinen.

"Ei paikallaan eikä liikkeessä ei maaten eikä seisaallaan ei hereillä eikä unessa ei täällä eikä missään muuallakaan"

Fernando Pessoa

Hetkien vaellus 15.6. klo 22. Ikärajasuus 10 vuotta. Liput: lippu.fi, Sokos Kuopio ja Kuopion Musiikkikeskus

MINNA SIIKANIVA

Jorma Uotinen esiintyy ensimmäistä kertaa Tuomiokirkossa.

Toivon ja pettymyksen

Lapsettomuus nostaa esiin monia kysymyksiä.

Kuka olen, mikä on elämäni tarkoitus, onko Jumala hyljännyt minut?

Kuten muutkin kriisit, voi kipu lapsettomuudesta viedä syvään kuluun. Mitä pikemmin tunteita pääsee käsittelemään, sitä vähemmän taakkaa kertyy vuosien mittaan kannettavaksi.

"Kipu voi viedä tarkoituksen elämästä. Käsittelemätön kipu voi tuoda elämään monenlaisia oireita, niin henkisiä kuin fyysisiä. Suru voi johtaa riippuvuuksiin", kuopiolainen psykoterapeutti ja Savonlinnan seurakunnan perheneuvoja **Raili Tiihonen** kertoo.

Myös yksin elävä saa tulla nähdäksi lapsettomuuden kanssa. Silloin puhutaan usein tuplasurusta, koska samalla on kipu puolison puuttumisesta.

"Lapsettomuus on siitä vaikeaa, että siinä menettää unelman, toiveen, joka ei ole kuitenkaan ollut konkreettista. Joskus auttaa, jos antaa surulle symbolin. Ihmismieli tarvitsee konkretiaa. Symboli voi olla esimerkiksi musiikkikappale tai esine", Tiihonen kuvailee.

Seurakunnissa järjestetään tyhjän sylin messuja, joka voi tuoda surua todemmaksi. Hautausmailla on muistomerkki syntymättömille lapsille.

Miesten ja naisten kipu

"On tavallista, että mies joutuu parisuhteessa tukijan rooliin. Hänen peloilleen, pettymykselleen ja surulle ei ehkä ole tilaa. Toisinaan miehet väittävätkin olevansa huolissaan vain naisen epätoivosta. He yrittävät palauttaa tasapainoa", Tiihonen kertoo.

Miehen ja naisen lapsettomuuden kriisin kokemuksissa on paljon samaa, mutta havaittavissa myös eriaikaisuutta. Tunteet, jotka heräävät ovat kuitenkin samoja: viha, syylli-

syys, masennus, yksinäisyys ja häpeä.

Miehen kipu saattaa tulla esiin vasta vuosien päästä. Se voi alkaa oireilla muun muassa kireytenä ja masentuneisuutena. Elämäästä katoaa ilo.

"On ajateltu, että lapsen saaminen on miehiksi kasvamisen mitta, tai naisella osoitus kypsästä, kokonaisesta naiseudesta. Tästä näkökulmasta lapsettomuus kieltämättä on suuri hyökkäys omaa seksuaalista identiteettiä vastaan. Kuka olen? Mikä on elämäni tarkoitus?"

Naisen kokemusta on kuvattu aaltomaiseksi prosessiksi, jossa tunteet ja tunnetilat vellovat edestakaisin. Toivon ja pettymyksen vuorottelu koettelee mielen rakenteita.

"Molempien on käytävä läpi tunteita suhteessa itseensä, omanarvontuntoonsa, seksuaalisuuteensa, puolisoonsa, toisiin ihmisiin, unelmiinsa ja elämäänsä."

Koskee joka viidettä paria

Tahaton lapsettomuus on yleistä. Se koskettaa jossain elämänvaiheessa joka viidettä paria. Suomessa tahattomasti lapsettomia pareja arvioidaan olevan noin 60 000. Sekundäärilapsettomuudesta puhutaan silloin, kun pariskunnalla on jo yksi lapsi, mutta he eivät saa toista. Kriisin kanssa voidaan kipuilla myös uusperheessä, jossa toisella puolisoilla ei ole omia lapsia.

Lapsettomaksi jääminen tuo parisuhteeseen muutoksia, joilla on sekä myönteisiä että kielteisiä vaikutuksia. Se voi vuosien varrella tuoda puolisoita lähemmäksi tai viedä kauemmaksi toisistaan.

"Puolisot voivat kokea olevansa lapsettomuuden suhteen eri aaltopituudella ja sulkeutuvat omaan maailmaansa, mikä on omiaan synnyttämään yksinäisyyden ja ulkopuolisuuden kokemusta. Siitä seuraa helposti puhumattomuutta, mikä lisää etäisyyttä."

Parhaimmillaan kriisi voi luoda keskinäisen tuen ja ymmärryksen tunteen, jota puolisot eivät ole ennen kokeneet.

Missä on Jumala?

Lapsettomuus voi ravistella kuvaa Jumalasta ja suhdetta Häneen samalla tavoin kuin muikin kärsimys. Peruskysymykseksi nousee helposti se, miten on yhdistettävissä rakastava Jumala ja kärsimys, jota hänen luotunsa kokee.

"Sisäisen turvallisuuden peruspilareina toimineet uskomukset ja rakenteet horjuvat, ja saattavat jopa sortua."

"Häpeä on yksi voimakkaimmista tunteista. Voidaan kokea, että Jumala katsoo ohitseni, kun en saa lasta, ja että minussa on jotain vikaa. Voidaan hävetä naiseutta tai mieheyttä. Meillä on kuitenkin aina tarve tulla nähdäksi. Hengelliseksi kriisiksi tilanteen voi tehdä se, että kokee Jumalankin kääntävän katseensa minusta pois päin", Tiihonen sanoo.

Kuten Jobin elämässä, kriisi voi viedä rajuun, naamioita repivään uskonkamppailuun.

"Se kutsuu purkamaan Jumalalle kaikki haavoittavat tunteet unohtamatta vihaa. Jobin suurin tuska hiljeni, kun hän kohtasi Jumalan ja sai kokemuksen Hänen läsnäolostaan. 'Vain korvakuuloilta sinut tunsin. Nyt ovat silmäni nähneet sinut.'"

"Emme voi tietää, mitä Jobin mielessä tapahtui, mutta Jumalan kohtaamiseen näyttää liittyvän ulottuvuus, joka ei aukene ihmisen ymmärrykselle. Kun Jumala tulee lähelle, näkökulma muuttuu. Se tuskin merkitsee kivun poistumista kokonaan. Mutta suuri askel on jo se, että miksi -kysymys muuttuu kysymyk-

Lapsettomuus voi ravistella suhdetta Jumalaan

KUUKAUDEN VALINNAT

1,5 %

Kuopion ev.lut. seurakuntien yhteinen kirkkoneuvosto päätti esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle vuoden 2017 tuloveroprosentin vahvistamista 1,5 prosenttiin.

125

Tänä vuonna Kuopion ev.lut. seurakunnat työllistävät 125 kesätyöntekijää. Heidän lisäksi rippileireille palkataan satoja nuoria isosiksi.

49 000

Rippikoulun kävi viime vuonna yhteensä 49 000 suomalaista. Luku käy ilmi seurakuntien toimintatilastoista vuodelta 2015.

” Siilinjärven seurakunnan kirkkoneuvosto on vahvistanut uuden käyttömaksuhinnaston. 1.7.2016 alusta voimaan astuvassa hinnastossa on pyritty yhtenäistämään muun muassa tilavuokria. Vuokrahinta sisältää jatkossa myös keittiön käytön ja liinavuokrat.

Samalla ateriapalvelut monipuolistuvat. Hinnastosta löytyy uusia ateria- ja kahvivaihtoehtoja, joissa huomioidaan erityisesti kestävä kehitys. Jatkossa keittiötilojen vuokraamiseen vaaditaan vastuuhenkilö, jolla on voimassa oleva hygieniapassi.

” Evankelis-luterilainen kirkko ja A-lehtien Demi.fi-verkkopalvelu ovat aloittaneet yhteistyön. Kirkon työntekijät ovat keskustellemas- sa Demin Syvälliset-palstalla kolmena iltana viikossa. Yhteistyön tavoitteena on tarjota tukea elämänkysymyksissä ja luoda positiivista ja monipuolista kuvaa kirkosta.

Palstalla on keskustelijoina pappeja sekä nuori- ja diakoniatyöntekijöitä.

Eniten puhuttavia aiheita ovat olleet usko ja epäily, ihmissuhteet sekä kirkon opetus seksuaalisuudesta ja avioliitosta. Myös rippikoulu on ollut monelle ajankohtainen aihe.

Demi.fi on Suomen suurin nuorten naisten ja tyttöjen keskustelusivusto, joka tavoittaa noin 200 000 kävijää viikossa.

PÄÄKIRJOITUS

Arkiston aarteita

Mitä muistat omasta rippikoulustasi? Itse muistan, että siellä oli ihan kivaa. Enemmän muistoja palautui mieleeni, kun sain luettavakseni vanhoja kirjeitä. Vaikka tavaroiden karsiminen ja siivousbuumi on kuumimmillaan, ei kaikkea kannata näköjään heittää pois. Minun muistini on ainakin yllättävän lyhyt.

Siskoni oli tehnyt kevätsiivousta ja löytänyt vanhoja valokuvia ja kirjeitä. Meillä oli todella hauskaa lukiesamme niitä. Yksi oli onnittelukorttini hänelle konfirmaatiopäivänä.

30.7.1980. ”Onnea. Mä toivon todellakin, että elämäsi olisi aina yhtä iloista. Oot kiva sisko mulle ollut ja oot vieläkin. Et koskaan mulle huuda turhaan, vaik oonkin ihan avuton...”

Seuraava löytö oli kolmen vuoden päästä, jolloin siskoni oli vaihto-oppilaana Yhdysvalloissa. Olin kirjoittanut hänelle kuulumisia omalta rippileiriltä.

23.7.1983. ”Heissan, täällä sitä nyt ollaan, jo toista päivää. Mä oon kahdeksan hengen mökissä. Mun isonen on tosi kiva. Me tultiin just saunasta. Oon uinu hirveesti. Oliko teillä silloin täällä joku safari? Meillä on huomenna...”

31.7.1983. Siellä riparilla oli aivan mielettömän ihanaa. Me kaikki itkettiin vikana iltana. Mut mä kerron sitten lisää, kun sä tuut. Kirkossa kaikki meni hyvin, vaikka mua kyllä jännitti...”

” Ainutlaatuksia muistoja riparilta

Rippikoulussa kokee parhaimmillaan jotakin ainutlaatuista ja syvästi merkityksellistä. 15-vuotiaiden ikäluokasta 83 prosenttia osallistui viime vuonna rippikouluun, mikä on maailmanlaajuisesti huippu-osuus. Selvästi suosituimpia ripareita ovat yhä leiririppikoulu, joille osallistuu noin 75 prosenttia kaikista riparilaisista.

Kuopion alueella rippikoulun käy peräti 97 prosenttia. Rippikouluja järjestään Kuopiossa tänä kesänä lähes viisikymmentä. Yksi suosituimmista rippikoululauluista on kuulemma edelleen ”Tuu mun vaimoksein”.

Kirkon ylläpitämä Ripari.fi-verkkosivusto on julkaissut äskettäin videon, jolla jääkiekkoilija **Patrik Laine** muistelee omaa rippikouluaikaansa lämmöllä. Laineen mukaan rippileirillä tarvitaan samanlaisia ryhmätyötaitoja kuin joukkueurheilussa. YouTubessa videon on nähty toukokuun puoleen väliin mennessä jo yli 10 000 ihmistä. Kannattaa käydä katsomassa

MINNA SIIKANIVA
minna.siikaniva@evl.fi

vuorottelu

”Se on hyvä muistaa, että ikinä ei ole liian myöhäistä käsitellä lapsettomuudesta aiheutuva surua”, psykoterapeutti Raili Tiihonen muistuttaa.

HANNA KARKKONEN

seksi: miten tästä eteenpäin?”

Läheiset ihmiset ovat tärkeitä surun ja kriisin keskellä. Tarvitaan hienotunteisuutta ja kärsivällisyyttä.

”Voisimme etsiä tapaa, miten auttaa konkreettisesti. Jos lapset-

tomuudesta kärsivä haluaa kertoa ajatuksistaan, ota hänen kipeätkin tunteet vastaan. Tärkeää on turvallinen ja rohkaiseva läsnäolo”, Tiihonen tiivistää.

HANNA KARKKONEN

Lähde:

Toisenlainen tie
– Tahaton lapsettomuus, kriisi ja selviytyminen.
Heli Pruuki, Raili Tiihonen, Minna Tuominen.
Kirjapaja 2015.

Sata Minnaa torille!

Sain osallistua Kuopion kaupungin ja Pohjois-Savon liiton järjestämään Suomi 100 vuotta -suunnittelutapahtumaan. Eri organisaatioiden edustajat ja yksittäiset kuntalaiset ideoivat, miten Kuopio juhlii 100-vuotista Suomea vuonna 2017.

Monien erinomaisten ideoiden joukosta mieleeni jäi yksi hulttamimmista: sata Minnaa torille! Savolaisen suurnaisen Minna Canthin hengessä torille kokoontuisi sata eri-ikäistä, eri taustaista, kokoista ja näköistä Minnaa esimerkiksi lausumaan Canthin ja muiden viisaiden kuopiolaisten ajatuksia juhlan kunniaksi.

Toinen hurmaava ja niin kuopiolainen idea oli sata minuuttia hiljaisuutta Puijon metsässä. Ollaan hiljaa ja kuunnellaan ikivanhan metsän ääniä, ja varmasti myös omaa sisintään, upeassa kansallismassamme.

Kolmas loistava ehdotus oli nostaa esiin vanhojen kuopiolaisten yhdistysten yhteys suomalaisen kansalaisyhteiskunnan syntyyn. Kuopiosta löytyy ainakin kolme yhdistystä, jotka on perustettu ennen Suomen itsenäistymistä. Niissä on tehty vapaaehtoisuuteen perustuvaa työtä auttamisen, sivistyksen, koulutuksen, luonnonsuojelun ja historian tallentamisen eteen.

Oma yhdistykseni, Kuopion Rouvasväenyhdistys, perustettiin vuonna 1860 keräämään varoja köyhille lapsille ja antamaan käsityöopetusta varattomille tytöille. Koulutuksen lisäksi yhdistyksen alkuperäisenä tehtävänä oli kirjaston pitäminen. Perustajina olivat tuon ajan merkittävät naiset, kuten Minna Canthin äiti. Perustamiseksi lähtien yhdistys on ollut merkittävä käsityön ja muotoilun koulutuksen järjestäjä ja vaikuttaja niin alueellisesti kuin valtakunnallisestikin.

Kuopion Isänmallinen seura on perustettu 1883. Se on kerännyt ja tallentanut maakuntaan liittyvää historiaa, ollut perustamassa sivistyslaitoksia kuten Kuopion museota ja kirjastoa, ja vaalinut kansallisfilosofimme J.V. Snellmanin traditiota.

Kolmantena on vuonna 1896 perustettu Kuopion Luonnonyhdistys. Se on koko Suomen vanhin luonnonsuojeluyhdistys ja toiseksi vanhin suomenkielinen luonnontieteellinen seura. Se on perustanut luonnontieteellisen museon sekä Korkeakosken ja Pisan luonnonsuojelualueet.

Nämä vanhat yhdistykset ovat olleet luomassa pitkäaikaisia, tärkeitä rakenteita. Ne ovat edelleen toiminnassa, ja tänä päivänä tuntuvat itseltään selviltä. Mutta koulutuksen, museon, kirjaston tai luonnonsuojelualueiden pystyttäminen vapaaehtoisin voimin on ollut kansalaisilta suuri, paljon päättävyyttä ja tahtoa vaativa työ.

EIJA TANNINEN-KOMULAINEN

Kuunnellaan ikivanhan metsän ääniä

Diakonian uusi aalto

Hyvinvointiyhteiskunta natisee liitoksistaan. Tulevaisuudessa diak

Näin arvelee Helsingin Diakonissalaitoksen diakoniajohtaja **Jarmo Kökkö**. "Erilaisten hoiva- ja terveyspalvelujen tarve kasvaa 2020-luvulla suurten ikäluokkien ikääntymisen vuoksi. Erityisen rajusti tarve kasvaa tuosta eteenpäin."

"Ikääntyneet tulevat olemaan suurin palveluja sitova ryhmä tulevaisuudessa."

Samaan aikaan kuntien budjetit painuvat miinukselle.

"Tästä seuraa väistämättä, että kysyntään ei pystytä vastaamaan – siitäkään huolimatta, vaikka markkinoille tulisi runsaasti myös yksityisiä palveluntarjoajia", Kökkö painottaa.

"Täytyy myös muistaa, ettei monilla välttämättä ole varaa hyödyntää yksityisiä palveluita."

Kökön mukaan tähän saumaan tarvittaisiin kansalaisaktiivisuutta.

"Nyt olisi tuhannen taalan paikka käynnistää valtakunnallinen kansalais-toiminnan mobilisointi toteuttamaan diakonian uutta aaltoa."

Kirkolla valmiit verkostot

Kuka tai ketkä sitten pystyisivät kansalliseen synnyttämään? Kökkö heittää pallon kirkon suuntaan.

"Kirkko on levittäytynyt ympäri maan. Sillä on valmiit verkostot ja laaja-alaista osaamista muun muassa juuri sosiaali- ja terveys-, sekä kasvatusalalta."

"Seurakuntien diakoniatyö on Suomen uniikki vahvuus. Sellaista ei pahemmin muualta löydy."

Seurakuntien diakoniatyö on Suomen uniikki vahvuus

Kökkö korostaa, ettei tässä olla säilyttämässä uusia veloitteita diakoniatyöntekijöiden harteille, vaan kyse on laajemmasta ajattelu- ja toimintatavan muutoksesta.

"Kansalaistoiminnan menetit ja koulutus voisi olla kirkon kontolla tässä uuden aallon synnyttämiseksi."

"Diakonialiike toteutuisi kump-

HISTORIALLISTA

Arkkitehtuurin puhutteleva ääni

Olin jo unohtanut, että olen luonut jotakin näin kaunista!"

Männistön seurakunnan 40-vuotisjuhlaväki ehti jo häkeltä, kun juhlapuhujaksi kutsuttu uuden pääkirkon, Pyhän Johanneksen kirkon arkkitehti akateemikko **Juha Leiviskä** oli puhujapöytänsänsä pitkään ääneti ja selvästikin itki. Arkkitehtuurissa toteutunut suuren ja pienen, matalan ja korkean, suljetun ja avoimen sekä varjon ja valon sakramentti puhutteli arkkitehtiä itseäänkin.

Juha Leiviskä voitti kirkon arkkitehtuurikilpailun vuonna 1986 ehdotuksellaan *Nisukeko*. Pyhän Johanneksen kirkon arkkitehtuurissa toteutuneiden vastaparien teologiasta on ollut hyvää kehittävä myös uudelaista toimintakulttuuria työntekijöiden kirkosta seurakuntalaisten kirkoksi. Pyhän Johanneksen kirkosta tuli kotoisan kohtaamisen paikka lapsille ja lapsiperheille. Kirkko rakennettiin elementtitalojen ja liikenneväylien väliin jääneelle joutomaalle, joka oli kaavassa alun perin varattu – symbolista kylläkin – huoltoasemalle. Kirkosta tuli koko asuinalueen näyttävä julkisivu.

Männistön seurakunta itsenäis-

tyi tuomiokirkkoseurakunnasta vuonna 1963, mutta senkin historia palautuu osin Kuopion yhteiseen kaupunki- ja maaseurakuntaan. Nimittäin Männistön liitettiin kaupungin ja maalaiskunnan kuntaliitoksen jälkeen maaseurakunnan sydän, Pappilänmäen alue. Männistön seurakunnalle jäi myös kaksi maaseurakunnan hautausmaata, ikivanha Flodberg ja vuonna 1904 perustettu Kettulanlahden kalmisto.

Lasten ja nuorten työ ja perhemessut ovat nyt Männistön seurakunnan painopisteinä, mutta niin on ollut ennenkin. Kaupunkiseurakunnan diakoniatyön keskukseksi tarkoitettu rukoushuone valmistui Männistön kirkossa vuonna 1912 ja talo toimi samalla kirjastona ja kansakouluna. Rakennus vihittiin kirkoksi 1945 ja samalla nimi muuttui Hannukselan rukoushuoneesta Männistön kirkoksi.

Männistön Pyhän Johanneksen kirkko valmistui vuonna 1992. Vanha Männistön kirkko jäi suosituksi juhla kirkoksi, kunnes seurakuntayhtymä myi kiinteistön Suomen ka-

Männistön Pyhän Johanneksen kirkko olisi helppo äänestää Suomen kauneimmaksi kirkoksi.

toliselle kirkolle vuonna 2013. Silloin siitä tuli Pyhän Joosefin kirkko.

KAIJA VUORIO

onia voi osoittautua kultaakin kalliimmaksi.

TUJIA HYTTINEN

toimivat ammattilaisten rinnalla vaikkapa vanhusten palvelutaloissa. Tällainen sujuva ja täydentävä yhteistyö on se, mille tulevaisuudessa olisi kasvava tarve.”

Välittämisen kansanliike

”Tässä tulisi nähdä mahdollisuus. Kirkolle on avautumassa yhtä aikaa autenttinen ja akuutti tilaisuus, jota kukaan muu ei pysty täyttämään.”

Kökkö puhuu välittämisen kansanliikkeestä, joka pitäisi sisällään muun muassa yhteisöjen rakentamista, vapaaehtoisten vertaistoimintaa, tapahtumia, kaupunkiaktivismia ja naapuri-apua.

”Monesti koetaan ongelmana vapaaehtoisten sitouttaminen. Jos vapaaehtoistoiminta kuitenkin rakentuu myönteiseksi liikkeeksi ja

ihmisillä on sen puitteissa kivaa, he sitoutuvat kyllä. Tämä on jo ollut nähtävissä muun muassa Helsingissä erinäisissä projekteissa.”

Kökkön ideat eivät ole pelkästään kauniita ajatuksia, vaan Helsingin Diakonissalaitos on ryhtynyt tuumasta toimeen ja käynnistellyt niiden käytännön toteuttamista. Yhtenä työkaluna on niin kutsuttu Kaapeli-yhteisövalmennusmenetelmä.

”Sen avulla yhteisöt tulevat tietoisiksi omista voimavaroistaan. Tarkoitus on tuoda seurakuntien työntekijöiden rooli uuteen valoon ja valmentaa heitä kansalaisaktivismiin tukihenkilöiksi.”

Jarmo Kökkö oli yhtensä puhujana hiippakunnallisessa diakoniapäivässä Kuopiossa huhtikuun lopulla.

HELI HARING

”Diakoniatyö on monille tärkein syy kuulua kirkkoon. Siihen pohjaan on hyvä mahdollisuus lanseerata kansalaisaktivismia ja diakonian uutta tuleamista”, Jarmo Kökkö tähdentää.

panuuksissa ja yhdessä ihmisten kanssa. Mukaan haastettaisiin seurakunnat, diakonialaitokset, kirkkohallitus, hiippakunnat, kunnat ja yritykset.”

Kökkö painottaa, että tarkoitus ei ole korvata julkista järjestelmää. ”Euroopassa on monia hyviä esimerkkejä siitä, miten vapaaehtoiset

Voimia yhdistetään Kuopiossa

Kökkön visioima kansanliike otettiin Kuopiossa ainakin pienen nykyisen eteenpäin, kun ev.lut. seurakunnat solmivat Kuopion kaupungin kanssa sopimuksen vapaaehtoistyö.fi -palvelun yhteiskäytöstä.

Vapaaehtoistyö.fi verkkopalvelu on yleishyödyllinen, ei-kaupallinen kohtaamispaikka avun tarpeessa olevien ja apua tarjoavien välille. Verkkopalvelu tukee sitä, että nämä löytäisivät toisensa mahdollisimman hyvin.

Vapaaehtoistyö.fi:n kautta voi ilmoittautua erilaisiin vapaaehtoistehtäviin lähimmäisten auttamiseksi. Voi ryhtyä vaikka ulkoilukaveriksi vanhukselle tai varamummoksi. Verkosto koostuu yhteensä eri vapaaehtoistyötä tekevästä tahot. Sen kautta voi myös pyytää itselleen apua.

Palveluun voivat liittyä mukaan maksutta kaikki vapaaehtoistyötä organisoivat järjestöt, jotka kaupunki ja seurakunnat hyväksyvät.

MITÄ MIELESSÄ?

Miljoona uutta kotia linnuille

Ylen Miljoona linnunpönttöä -kampanjassa on tavoitteena ripustaa Suomen puihin miljoona linnunpönttöä toukokuun loppuun 2017 mennessä. Samalla se tarkoittaa 10 miljoonaa linnunpoikasta ja onnittelusirkutusta sata vuotta täytävälle Suomelle. Kuopiossa rekisteröityjä pönttöjä on jo noin 11 700 ja Siilinjärvellä noin 2150. Koko maassa on huimat 765 000 uutta kotia. Yksi linnunpöntön ripustajista on siilinjärveläinen lintuharrastaja **Eelis Rissanen**.

Kuinka monta pönttöä olet ripustanut?

”Toimivia pönttöjä on noin 30, joista osa tässä kodin ympärillä ja loput lapsuudenkodin metsissä Nilsissä. Mukana on myös telkänpönttöjä.”

Miksi tarvitaan ihmisen ripustamia linnunpönttöjä?

”Etenkin kaupunkien lähimetsissä ei luonnostaan ole enää kolopuita. Linnunpönttöthän toimivat samalla yöpymispaikkoina. Vesistöjen rannoille tarvitaan taas telkänpönttöjä, sillä iso- ja kolopuita on harvassa.”

Mistä johtuu kiinnostuksesi lintuihin?

”Olen lapsesta asti ollut kiinnostunut linnuista. Kirjasin ensimmäiset

mäiset lintuhavaintoni noin 12-vuotiaana. Isä osti minulle kiikaritkin. Nyt pidän vuosipäiväkirjaa BirdLife Suomen valtakunnallisessa lintutietopalvelu Tiirassa. Olen enemmän linturetkeilijä kuin bongari, tykkään myös valokuvata lintuja.”

Millainen on suhteesi luontoon?

”Arvostan ja kunnioitan luontoa. On äärimmäisen tärkeää, että luonnosta pidetään huolta. Luonto on henkireikä ja paikka, jossa ajatukset vaihtuvat. Linturetkellä tulee aina myös yllätyksiä. Teen niin lähi- kuin kaukoretkiä ja olen liikkeellä yksin, perheen tai kavereiden kanssa.”

Mikä on suosikkilintusi?

”Se vaihtelee fiiliksen mukaan. Keväällä pidän västäräkistä, sillä se on piristävä ja persoonallinen. Talvella suosikkini on sinitäinen. Se on jäänyt mieleen lapsuudestani, jolloin seurasin sen vierailuja lintulaudalla. Sinitäinen onkin mukavasti runsastunut 80-luvulta lopulta.”

SEIJA RYTKÖNEN

yle.fi/aihe/
miljoona-linnunpönttöä

SEIJA RYTKÖNEN

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ESA-MATTI KOPONEN

Puijonkatu 26, III kerros puh. 050 501 1110
Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

Annukan Siivous- ja Kotipalvelu

Anna-Maija Soinen, Nilsia
0500 670 934
annukan.siivous@gmail.com

- KODINHOITO PALVELUT
- PERUS MUUTTO- JA RAKENNUS SIIVOUKSET

PALVELUSETELITUOTTAJA
”PALVELUITA KOTIIN” -PASSI

Kaikenikäisten yhteinen koti-ilta Lehtomäen kodilla joka kuukauden ensimmäinen ja kolmas sunnuntai klo 16
Kotoisissa merkeissä: evästä Raamatusta niin lapsille kuin aikuisille, rukousta, yhteislaulua, mukavaa yhdessäoloa, lapsille leikkipaikka, nyttäritarjoilu.

Lehtomäen koti, Lehtomäentie 211, Nilsia
0440 271 325, www.lehtomaenkoti.net

Puhdas Maailma

KOTIPALVELUT

Puhtautta, raikkautta ja viihtyvyyttä.
Soita meille: 050 339 1679
www.puhdasmaailma.fi

Kotityöpalvelut
Hoivapalvelut
Kotisairaanhoidopalvelut
Lapsiperheiden kotipalvelut
Alina-lääkäripalvelut

Alina-
palveluista on
mahdollista saada
kotitalous-
vähennystä!

Alina[®]
HOIVATIIMI
www.alinahoivatiimi.fi

Alina Hoivatiimi Kuopiossa:
Kiekkotie 4 ja Maaherrankatu 15

Tilaa ilmainen kartoituskäynti!
Olemme palvelusetelituottajia!

Ota yhteyttä! Puh. 044 355 5451

Pitopalvelua

Ilon ja surun hetkellä
olemme palveluksessanne

- Kaikkiin kodin juhliin maukkaat kylmät tai lämpimät pitopöydät
- Kotileivonnaiset tilauksesta (ilmainen kotiinkuljetus)
- Meiltä myös astiat, liinat, kukkalaitteet, tarjoilu henk.kunta, jne.

puh. 050 305 1737
tai s-posti

piirakkapulikka@luukku.com

Elämän aallokossa – yksin ja yhdessä

Vertaistukea, vilkasta keskustelua ja monenmoista liikuntaa oli ohjelmassa veteraanien virkistysleirillä.

Sotaveteraaniliitto järjesti yhteistyössä Kuopion evankelis-luterilaisten seurakuntien kanssa virkistysleirin sotiemme leskeytyneille miesveteraaneille. Rytkyn leirikeskuksesta oli mukana 12 veteraania eri puolilta Pohjois-Savoja. Leirillä keskusteltiin muun muassa surusta ja yksinäisyydestä, toisaalta pohdittiin myös mitä Suomi on tänä päivänä.

Esitelmiä kuultiin niin ikään rauhanturvatoiminnasta, pakolaistyöstä ja Lähi-idän kriisistä. Kaikki aiheet kiinnostivat veteraaneja ja keskustelu oli koko leirin ajan uskomattoman vilkasta. Ulkoilua ja liikuntaakaan ei toki unohdettu. Ohjelmassa oli äijäjoogaa, olympialaiset ja kävelyä Rytkyn kauniissa luonnonssa.

Yksinäisyys kertautuu

Pentti Räsänen Siilinjärveltä ja **Aarne Haaparanta** Iisalmen Runnilta kertoivat oman tarinansa. Pentti ehti olla naimisissa 65 vuotta, joista seitsemän viimeistä hän toimi vaimonsa omaishoitajana. Pentin vaimo kuoli viime kesänä.

Myös Aarne toimi vuonna 2010 kuolleen vaimonsa omaishoitajana. Aarne koki kaksinkertaisen menetyksen, sillä vaimo kuoli maaliskuussa ja tytär 62-vuotiaana huhtikuussa.

Molemmat miehet kokivat kaikkein vaikeimpana asiana yksinäisyyden. Se oikein kertautuu, kun esimerkiksi kylältä tullessa ei ole ketään, jolle kertoisi kuulumiset. Kun yhdessä oltiin pitkään eletty ja asioita tehty, niin kokemusten jakamattomuus tuntuu vaikealta. Ikävä ja ahdistuneisuus puristavat rintaa.

”Tämmöiset leirit ovat hyviä. Se suru, joka kuuluu menetykseen, murenee pala palalta antaen helpotusta elämään. Vähitellen as-

Virkistysleirillä ei unohdettu liikuntaa. Viikon aikana järjestettiin muun muassa olympialaiset.

kel kevenee ja elämä jatkuu”, Pentti kiteytti tuntemuksiaan.

Samanlaisen elämäntilanteen lisäksi Penttilä ja Aarnella oli muutakin yhteistä – he olivat alokasaikaisia tuttuja. Edellisen kerran miehet olivat tavanneet 18-vuotiaana Rissalassa.

Liiankin tuttua

Kaikkia leiriläisiä kosketti pastori **Risto Vouti-**

laisen alustus ”Surun kohdatessa”. Hän peilasi alustuksessaan millaista oli, kun hänen oma isänsä, molempien sotien veteraani, jäi yksin vaimon kuoltua.

Risto kysyi veteraanien tuntemuksista ja vähän väliä tuli huudahduksia, että ”on liiankin tuttua”. Eräs leiriläistä tiivisti ajatuksensa, että tämä on parasta veteraanityötä, mitä tehdään.

”Kun on ikävä muutos elämässä, niin voi puhua avoimesti täällä samassa tilanteessa olevien veljien kanssa.”

Leirin ohjaajina toimivat muun muassa diakoni **Jarmo Tarkkonen** Diakoniakeskuksesta ja diakoniatyöntekijä **Martti Olsen** Kallaveden seurakunnasta. He olivat mukana myös vuonna 2011, jolloin vastaava leiri järjestettiin.

RIITTA HUITTINEN

KERRON KIRKOSTA

Minun kirkkoni

Minulla se ei ole vielä eläessäni ollut pitkä aika. Paitsi ehkä joskus hammaslääkärinä odottaessa. Ajan lyhydestä ovat pitäneet huolen koulu, työt, kaverit, kirjat, kaikenlainainen näpräily, huushollihommat, harrastukset ja ennen kaikkea seurakunta. Sekä vapaaehtoisena että työntekijänä.

Ihmettelen aina niitä, jotka valittavat, ettei ole mitään tekemistä. Kolahdiko sinun kohdalle? Tekemistä on ihan varmasti, kun tulet seurakuntaan omalle paikallisesi tekemään yhdessä Jumalan valtakunnan töitä. Mainostanpa tässä mahdollisuuksiasi.

1. Jumalanpalvelusten vapaaehtoiset.

Kolehtia osaa kantaa kaikki ja jakaa virsikirjoja, samalla kun toivottaa tervehdyksi kirkkoon. Mukava puuha pyhäamuna. Tekstien lukijoista ja esirukouksen avustajista on jatkuva tarve. Samoin kirkkokahvien järjestäjistä. Ehtoollista

Tekemistä löytyy vaikkapa kolehdinkantajana.

jakamaankin käy myös maallikko papin kanssa. Olisiko näistä jokin sinun kutsuaksesi?

2. Käsillä tekijät. Nilsissä miesten piiri on monessa liemessä mukana. Milloin käyvät laulattamassa hoivakodeissa, milloin nikkaroivat *Paavon paljeja* Herät-

täjäjuhliä varten. Kysyntää on ollut monessa muutossa ja pikkurempassakin. Vaikka nimenä on piiri, siihen sopii aina vaan lisää pyörijöitä.

Naisväki taas tekee hyviä töitä Näper-täjissä lähetyksen hyväksi ja Herättäjän naisissa nyt Herättäjäjuhlien hyväksi. Nauru raikaa kokoontumisissa.

3. Muut ryhmät. Niissä luetaan Raamattua, rukoillaan, kasvetaan ihmisinä tai puhutaan vaikka lähetytyksen asioista. Ja taas olisi paikkoja vapaana.

4. Kuorot ovat hyviä paikkoja kehittyä musiikissa ja palvella samalla toisia omilla lahjoillaan. Kuoroihin sinua suorastaan kaivataan.

5. Diakonian vapaaehtoiset toimivat manna-ruokailuissa, leireillä ja tapahtumissa apuna. Kiinnostaisiko?

6. Kaikki se muu, mitä en nyt tässä hötäkässä muista (anteeksi toimijat). Eli tekemistä on. Jos et jaksaa lähteä, rukoilla voi aina – niin tämän yhteisen kirkkomme kuin ihmistenkin puolesta.

Ei tule aika pitkäksi seurakunnassa. Ensi syksynä on meillä Nilsissä koulutus vapaaehtoisille. Tule mukaan, niin etsitään tehtävä, joka tuo sinulle iloa ja jossa tunnet itsesi tarpeelliseksi. Tietoa siitä ja tästä kaikesta on netissä ja lehdistä. Mutta tärkeintä on se, että sinä olet tarpeellinen ja sinulla on oma paikkasi – jo kasteessa saatu, seurakunnan keskellä.

RAILI PURSIAINEN
Nilsin aluekappalainen

Asennemuutoksella kohti tasa-arvoa

Siilinjärven kirkko täyttyi vappupäivänä äänestä ja hiljaisuudesta.

Siilinjärveläinen
Hannele Ilomäki
toimi viittomakielisen
messun avustajana.

”Virret laulettiin sekä viittomakielellä että suomeksi

minun työni ei kuitenkaan jatkunut”, Ilomäki kertoo.

Ilomäen mukaan tasa-arvoiseen kohteluun tarvitaan voimakasta asennemuutosta. Tärkein painopiste on tiedottamisessa ja tiedon jakamisessa, vaikka se ei ole helppoa.

”Jotkut vastaanottavat ja jotkut torjuvat tämän tiedon. Yhdessä yössä tätä ei ratkaista”, Ilomäki sanoo.

Kuurojenpappeja vain kourallinen

Siilinjärven vappujumalanpalveluksen toimitti kuurojenpappi **Seppo Laukkanen**, joka on toiminut virassaan yhdeksän vuoden ajan. Laukkanen ajautui työhönsä hieman sattumalta.

”Työpaikka oli auki sillä tavoin, että siihen pystyi hakemaan myös sellainen, joka ei ollut viittomakielen taitoinen. Minä rupesin miettimään, että pitäisikö hakea ja mietinkin asiaa ihan hakuajan loppuun saakka”, Laukkanen muistelee.

Kuurojenpappeja on Suomessa vain kourallinen ja Laukkanen virka-alueeseen kuuluu kokonaisuudessaan Mikkelin ja Kuopion hiippakunta Kainuuta lukuun ottamatta.

”Kyllä sitä tulee jonkun verran matkusteltua.”

Laukkaselle haastavinta on ollut viittomakielen oppiminen, mutta muuten työ ei poikea muusta seurakuntatyöstä.

”On jumalanpalveluksia, kirkollisia toimituksia ja henkilökohtaisia keskusteluja.”

Perustyön lisäksi kuurojenpappit tekevät paljon järjestöyhteistyötä esimerkiksi Kuurojen Liiton ja kuurosokeiden järjestöjen kanssa. Vaikka kuurojen määrä vähenee, esimerkiksi sisäkorvaistutusten kehittyessä, uskoo Laukkanen kuurojenpappeja tarvittavan myös tulevaisuudessa.

”Toistaiseksi tilanne on hyvä ja pappien virrat on pyritty säilyttämään.”

MIRKA KARHUNEN

Verkkokirkkona lähetetty jumalanpalvelus oli tällä kertaa kaksikielinen, kun se toimitettiin sekä viittomakielellä että suomen kielellä. Siilinjärvellä viittomakielisiä jumalanpalveluksia pidetään noin kerran vuodessa.

Viittomakielinen jumalanpalvelus toteutetaan kaavaltaan ja rakenteeltaan samantyyppisenä kuin kuulevien, mutta usein siitä jätetään pois musiikki ja laulut. Vappupäivänä messussa virret laulettiin sekä viittomakielellä että suomeksi. Viittomakielistä juma-

lanpalvelusta ovat avustamassa usein myös viittomakieliset seurakuntalaiset. Tällä kertaa avustajana oli siilinjärveläinen **Hannele Ilomäki**, joka kuuroutui lapsena. Hänen poikansa ovat kuulevia ja ovatkin siis kaksikielisiä.

”Poikani ovat viittoneet koko ajan, joten heidän äidinkieltensä onkin viittomakieli. Suomen kieli alkoi kehittyä vasta, kun he olivat vähän yli vuoden ikäisiä”, Ilomäki kertoo.

Taistelua tasa-arvosta

Ilomäki haluaa, että hänen poikansa saavat opetusta myös viittomakielellä, joka on ensisijaisesti heidän äidinkieltensä. Opetusta järjestetään tällä hetkellä etäyhteyden avulla.

Etäopetuksen jatko on vielä epävarmaa, kun pojat siirtyvät ensi syksynä yläkouluun.

Siilinjärvellä viittomakielisiä palveluita on vaikea saada. Ilomäen mukaan seurakunta on tällä hetkellä ainoa paikka, josta löytyy asiointiin viittomakielen taitoista henkilökuntaa. Seurakunnan diakoniatyöntekijä **Raija Hallikainen** toimii seurakunnassa kuulovammaisten yhdyshenkilönä ja hallitsee myös viittomakielen. Työelämässä viittomakielisten on vaikea pärjätä kuuleville, vaikka tarjolla on esimerkiksi työelämäntulkausta.

”Minä työskentelin koulunkäynninohjaajana. Minulla oli tulkki mukana ja näytin esimerkkiä, että kaikki onnistuu myös kuuroilta. Tämä onnistui erittäin hyvin, mutta

Seurakunnan Ääni palvelee näkövammaisia

Seurakunnan Ääni on näkövammaisille tarkoitettu äänilehti. Nykyisin cd-levylle mp3-muodossa tallennettavat, ennen vanhaan kaseteille äänitetyt *Kirkko ja koti* -lehden haastattelut ja artikkelit lähetetään noin 80 kuulijalle.

Vapaaehtoiset lukevat kerrallaan kahdesta tai kolmesta *Kirkko ja koti* -lehdestä parhaat palat, ja kuunneltavaa kertyy yhteen äänilehteen tunnin verran. Vuonna 1981 äänitettiin ensimmäinen Seurakunnan Ääni Tuomiorovastikunnan aloittamana. Teknisestä puolesta vastaava Kallaveden seurakuntamestari **Markku Heikkonen** on ollut porukassa mukana lähes yhtä kauan, vuodesta 1985. Heikkonen muistelee, että vuosien varrella eri lukijoita on ollut yhteensä yli 20.

”Joku aina rekrytoi uusia, ja niin lukijat vaihtuvat, kun osa jää pois.”

Vuosien aikana on kuultu nauhoituksis-

Olli Vuorinen, Hannu Hyvärinen ja Tauno Silén (edessä) olivat Seurakunnan Äänen lukuvuorossa.

sa monenlaisia persoonia. Heikkonen muistelee, että **Aino Mömmö** ja **Annikki Tenhunen** lauloivat aikoinaan loppuvirren lehden loppuun. **Unto Eskelinen** oli pitänyt äänitysten väliajalla huumoria yllä.

”Ja aina on ollut joukossamme yksi pastori. Se on perinne.”

Tänä päivänä sitä perinnettä pitää yllä **Olli Vuorinen**.

Kun painetun *Kirkko ja koti* -lehden numeroiden ilmestyminen on vähentynyt, myös Seurakunnan Ääni ilmestyy vain parin kuukauden välein. Ennen nauhoitettiin joka kuukausi.

Luettavat tekstit valitaan kiinnostavuuden ja lukijan oman mieltymyksen mukaan. Tärkeää olisi saada erityyppisiä ja -aiheisia juttua luettavaksi. Koko lehteä ei lueta, ja kirkollisten ilmoitusten lukeminen on jäänyt pois. Ennen vanhaan tilaisuudet ja tapahtumat luettiin myös nauhalle.

HANNA KARKKONEN

Käytätkö oikeasti kaikkea, mitä omistat?

Luopuminen, lajittelu ja kierrätys. Mielikin voi paremmin, kun kotiin ei kerry turhaa tavaraa

Varasto liiankin täynnä muistoja. Vaatehuone kuin hävityksen kauhistus. Tavarahahtaus ahdistaa. Kannatko mukana enemmän kuin tarvitset?

Kurkistus kodin komeroihin voi avata silmät huomaamaan, miten paljon omistaa – myös turhaa ja tarpeetonta. Omaisuuden paljouteen löytyy syitä muun muassa säästeliäisyydestä, omavaraisuuden ihanteesta, keräilystä ja kuluttamisen helppoudesta.

Ammattijärjestäjä **Maija Kaipaisen** mukaan kotien tavarakaokset ovat tuttuja monessa elämäntilanteessa. ”Lapsiperheessä eletään ruuhka-aikaa tavaroidenkin kuluttamisessa. Eläkeläiskodissa ihmetellään lasten jälkeensä jättämiä tavaroita. Sairastuneella taas eivät voimat riitä hoitaa kotia niin, että turhasta hankkiutuisi eroon.”

Kun tavaraa on kertynyt joka paikka täyteen, elintila vähenee ja ihmisen kuormittuu. On epävarmuutta siitä, mitä kaikkea omistaa. Tavarointa ei löydy. Yhtäkkiä jotain on kaksin tai kolmin kappalein, vaikka yksi riittäisi. Arki kärsii sekamelskasta.

”Moni kokee ahdistusta, harmia, pahaa mieltä ja neuvottomuutta. Tuntuu, että jotain pitäisi tehdä, mutta ei saa aloitettua tai ei keksi, mihin tavarat voi kierrättää”, Kaipainen kuvailee.

Muutos lähtee laatikosta

”Kodin kaaokselle voi sokeutua. Joku läheinen ihminen voi tällöin olla tärkeä tilanteeseen havahduttaja ja keskusteluapu. Ystävää voi myös kysyä tueksi, jos omat voimat eivät riitä selkiyttämään elämää”, psykoterapeutti-sairaanhoitaja **Hilkka Tikkanen** sanoo.

Hän kuitenkin muistuttaa kodin pyhyydestä.

”Vaikka olisikin huoli läheisen pärjäämisestä, kenenkään ei tule mennä väkisin toisen kotiin neuvomaan.”

Epäjärjestyksen ja kaaoksen taltuttamiseksi ammattijärjestäjä Kaipainen neuvoo vähentämään liiasta ja ottamaan pieniä askelia.

”Aloita yhdestä lipastonlaatikosta. Tavaroiden läpi käyminen voi olla raskasta, siksi sitä kannattaa tehdä pienissä paloissa. Pitää myös kestä keskenkäisyyttä.”

”Kodin järjestäminen on muutos”, Hilkka Tikkanen muistuttaa.

”Muutokseen tarvitaan tilaa ja aikaa sopeutua. Jos kotoa yhtäkkiä lähtevät tutut ta-

Kun tavaraa on kertynyt joka paikka täyteen, elintila vähenee ja ihmisen kuormittuu.

varat, siihenkin pitää voida sopeutua.”

Tikkanen mukaan kodin järjestäminen johtaa merkitysten pohdintaan ja tuo elämään uusia näkökulmia ja mahdollisuuksia.

”Joskus fyysisen ympäristön siivous avaa myös mieleen uusia maisemia.”

Minullahan on 30 käsilaukkua!

Kun tavoitteena on vähentää kodin tavaroita, vuoropuhelusta on apua.

”Aiotko käyttää tätä kuukauden kuluessa? Ihanko oikeasti tarvitset? Haluatko

nähdä korjaamisen vaivan? Tuoko tämä sinulle iloa?”, Maija Kaipainen kyselee asiakkailtaan.

Hän auttaa ihmisiä tiedostamaan, miksi nämä haluavat säilyttää tavaroita.

Toisen kanssa siivousurakkaan käydessä silmät avautuvat.

”Hei, mullahan on 30 käsilaukkua! Keskus-

telun myötä omat tavarat tajuaa uudessa valossa”, Kaipainen tietää.

Mitä muistoja tavara tuo?

Siivousavusta on hyötyä erityisesti, jos tunteet ja muistot jarruttavat turhiksi tulleista tavaroista luopumista. Perinnöksi saatua tai kalliilla hankittua kun ei henno-

Otetaan lajittelu tavaksi

Muovikääreitä, säilyke- ja lasipurkkeja, pahvipakkauksia, paperipusseja ja banaaninkuoria. Huh. Kaikenlaista jätettä tuntuu kertyvän kotona niin, että roskista saisi olla alvariinsa tyhjentämässä. Samalla herää huoli, että hukummeko pian tähän kaikkeen roskaan.

No, emme ehkä ihan pian. Siitä pitää huolen koko ajan kehittyvä lajittelu- ja kierrätysjärjestelmä, jonka avulla ympäristöä kuormittavan jätteen määrää voidaan vähentää. Ihmisiltä se vaatii vain hieman viitseliäisyyttä.

”Tutkimusten mukaan suomalaiset pitä-

” Lajittelun voi aloittaa pikkuhiljaa

vät jätteiden lajittelua yhä tärkeämpänä asiana ja aika hyvin sitä kotitalouksissa jo harjoitetaan”, jätehuolto-yhtiö JäteKukon ympäristökouluttaja **Anja Räisänen** kertoo.

Puhdasta ja kuivaa

Tällä hetkellä hyvin monet kodeissa syntyvät jätteet voidaan lajitella omiin keräyspisteisiinsä. Biojätteen lisäksi on mahdollista lajitella paperit, kartonki, metallit ja kotitalouslasi erilleen sekajätteestä. Vuoden alus-

ta lähtien pakkausjätteiden keräyksestä ja kierrätyksestä on vastannut Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy.

Pikkuhiljaa myös kotitalousmuovien keräyspisteitä on alkanut ilmaantua muun muassa suurempien kauppakeskusten edustoille. Tarkoitus on, että tämän vuoden aikana olisi koko maahan tulossa 500 keräyspistettä muovijätteelle. Räisänen mukaan suositus on, että eri materiaalit lajiteltaisiin mahdollisimman pitkälle jo kotona.

”Lajiteltavien jätteiden tulisi olla puhtaita ja kuivia. Huuhdeltu viileällä vedellä riittää. Jos se ei tehoa vaikkapa öljyisiä marinadeja sisältävien muovipakkausten puhdistamiseen, on pakkaukset järkevintä laittaa sekajätteeseen.”

”Siitä ei toki tarvitse kantaa huonoa omatuntoa, sillä sekajäte hyödynnetään energiana ekovoimalaitoksessa.”

Tulevaisuudessa itä- ja keskisuomalaiset sekä kainuulaiset yhdyskuntajätteet poltetaan energiaksi, kaukolämmöksi ja sähköksi Riikinvoima Oy:n Ekovoimalaitoksessa Leppävirralla. Voimalaitoksen on tarkoitus aloittaa toimintansa vuoden lopussa.

Roska on raaka-ainetta

Ensisijainen tavoite kuitenkin on, että erilaiset lajiteltavat materiaalit saataisiin kierrätettyä uusiokäyttöön.

”Esimerkiksi lasista ja metallista pystytään valmistamaan uusia tuotteita. Ekovoimalaitoksessa ne puolestaan aiheuttavat palamattomina jätteinä harmia”, Räisänen painottaa.

”Ei kannatakaan enää mieltää purkkeja ja pakkauksia roskaksi, vaan raaka-aineeksi.”

Jos ajatus lajittelusta tuntuu rasittavalta, Räisänen suosittelee aloittamaan sen pikkuhiljaa.

”Aluksi voi totutella vaikka yhden lajikeen kanssa. Voi kerätä esimerkiksi metallipurkkeja erilleen muusta jätteestä. Sitten, kun se sujuu, on ehkä matalampi kynnys laajentaa lajittelua.”

”Asiaa edesauttaa, jos saa oman logistiikan toimimaan kotona eli lajiteltaville jätteille löytyy paikat, mihin niitä kerätä.”

”Ja kauppareissulla kannattaa katsoa näkykö keräilypisteitä, joihin jätteet voi tuoda samalla kertaa, kun käy ostoksilla.”

Suurikokoiset roskikseen tarkoitetut esineet voi viedä jäteasemille, joita löytyy jokaisesta JäteKukon toimialueen kunnasta.

”Jos itsellä ei ole mahdollista kuljettaa jätetavaraa asemalle, voi meiltä tilata Noutokukko-noutopalvelun, joka käy hakemassa isot jäte-esineet kotoa.”

HELI HARING

uraa ja roinaa.

”

Tavarasta luopuminen voi vapauttaa kielteisistä muistoista

heittää pois noin vain. Tavarosta kiinnipitäminen voi tuoda turvaa.

Toiset tavarat kantavat kauniita muistoja, toiset kaikkea muuta.

”Tavaran pois antaminen voi vapauttaa kielteisistä muistoista”, Tikkanen puolestaan sanoo.

Jos suvun perintötavarasta mielihuo-pua, neuvoo Tikkanen tekemään sen omalla itsenäisellä päätöksellä, ei toisten painostuksesta.

”Mitä muistoja tavarasta minussa herättää? Muistojen parissa on hyvä viipyä oman itsen äärellä”, Tikkanen kannustaa.

Jos ullakon järjestyshdista, se saattaa Tikkasen mukaan olla viesti mielen päälle kertyneistä käsittelemättömistä asioista.

”Varastoon jääneiden ja unohtuneiden tavaroiden kohtaminen voi liittyä ihmisuhteiden haasteisiin, joita ei ole työstetty niin, että olisi saanut niistä mielenrauhan.”

Kiva harrastus vai riippuvaisuutta?

Psyko-terapeutti Tikkaselle kodin ilme on myös viesti arjen hallinnasta.

”Jos koti on täynnä pitsalaa-ikoista tai lehdistä tehtyjä kujia keittiöön ja telkkarille, se kertoo elämän hallitsemattomuudesta. Tällöin voi miettiä, riittääkö pelkkä kodin järjestäminen vai tarvitseeko ihminen myös henkistä tukea.”

Tikkasen mukaan myös riippuvuuksilla ja liiallisella tavaran keräämisellä voi olla yhteys.

”Jos ihminen haluaa esimerkiksi taistella alkoholista eroon, riippuvuus voi siirtyä johonkin muuhun, kuten tavaroihin. Onkin hyvä olla tietoinen, mistä oma keräily halu saa alkunsa. Onko se mielekäs harrastus vai riippuvuutta?”

SINI-MARJA KUUSIPALO
Kuvitus: TUUIJA HYTTINEN

JäteKukon nettisivuilla *Lajittelun ABC* kertoo, mihin lajitella mitkäkin kotitalouden jätteet.

Sielun siivoukseen kaveriksi pappi

Elämän sotkuissa yksi vaihtoehtoinen keskustelukumppani on seurakunnan työntekijä: pappi tai diakoni. Useimmiten papin tai diakonin juttusille tullaan akuutissa kriisissä.

”Tyypillisesti ihminen hakeutuu sielunhoitoon, kun läheinen kuolee, avioliitto hajoaa tai elämä muuttuu niin, että ihminen jää tyhjän päälle”, Männistön seurakunnan diakonipappi **Heikki Hyvärinen** kertoo.

Sielunhoitokeskusteluissa tulee puheeksi monenlainen sekasotku: raha-asiat, koti, ihmisuhteet ja hengellinen hätä.

”Yhteistyössä diakoniatyöntekijän ja sosiaalitoimen kanssa autan ihmistä järjes-

tämään asiansa. Autan ihmistä löytämään ratkaisut itse.”

Joskus sielunhoitoon liittyy yksityinen ehtoollinen.

”Jos ei voinn vuoksi pääse kirkkoon ehtoolliselle tai haluaa ehtoollisen muodossa vahvistusta uskolle, papin voi pyytää kotiin antamaan ehtoollisen. Usein samalla syntyy keskustelua hengellisistä asioista. Moni pelkää kuolemaa tai sitä, että Jumala on jättänyt. Mitä väärää olen tehnyt, kun elämässä menee huonosti? Rankaiseeko Jumala?”, Hyvärinen kuvaa.

Yli 20 vuotta pappina työskennellyt Hyvärinen ihmettelee, miten vähän pappiin otetaan yhteyttä sielunhoitotarkoitukses-

sa ja miten moni yllättyy yksityisehtoollisen mahdollisuudesta. Viime aikoina Hyväriselle on kuitenkin alkanut tulla ehtoollispyyntöjä yhä enemmän.

”Jostain syystä pappiin ei herkästi oteta yhteyttä. Keskustelut kuitenkin ovat mukavia, ja moni kertoo asioistaan avoimesti ja luottamuksellisesti. Ahdistuksen ja itkun jakaminen on tärkeää.”

”Minulla on pappina tarjottavanani lohdutusta ja armoa ehtoollisen ja rukouksen muodossa. Jeesus tietää, mitä on kärsimys. Jumala ei hylkää ketään lastaan. Ehtoollinen on jokaista varten, joka tuntee tarvitsevänsä Jumalaa”, Hyvärinen vakuuttaa.

SINI-MARJA KUUSIPALO

Meidän yhteinen messu

Messu on seurakunnan elämän keskus. Se on lepoa ja hiljentymistä, mutta myös iloa ja väriä.

Jumalanpalveluksen osallistuminen hämmentää satunnaista kirkossa kävijää. Päälimmäisenä on tunne, osaanko toimia oikein. Perustiedot auttavat ymmärtämään tapahtumien kulua.

Sosiaalisessa mediassa virisi viime keväänä keskustelu siitä, miten jumalanpalveluksessa satunnaisesti käyvät eivät ymmärrä, mitä messussa eli ehtoollisjumalanpalveluksessa tapahtuu. Epämukavuutta aiheuttaa muun muassa se, milloin noustaan seisomaan tai miksi vieressä istuvaa pitää tervehtiä toivottamalla Kristuksen rauhaa.

”Nykyihmiset ajattelevat, että on tärkeää osata myös kirkossa toimia oikein, tuntee säännöt, joiden mukaan käyttäydytään”, sanoo teologian tohtori **Tapio Lampinen**, joka Facebook-keskustelun innoittamana laati oppaan *Apu messun ymmärtämiseen. Seurakuntalaisen opas*. Siinä messun kaavaan pureudutaan selkokielellä, ilman teologista ammattisanastoa.

”Kirjanen on laadittu, jotta messuun osallistuvalla olisi perustiedot messun kulusta se-

kä siitä, mikä merkitys messun eri osilla on ja miten ne ovat yhteydessä toisiinsa. Kaavan tunteminen lisää turvallisuuden tunnetta ja syventää messukokemusta. Messun aarteiden omistaminen on koko elämän kestävä oppimisprosessi”, Lampinen toteaa.

Kuin vierailu ystävän luo

Messu on seurakunnan elämän keskus. Länsimaisen messun kaava eli miten messu etenee, pohjautuu vanhaan perinteeseen, jota on kirkossa vaalittu vuosisatojen ajan.

”Messu on vuosisatojen aikana hioutunut sellaiseksi, että se vastaa ihmisen rituaalin tarpeeseen. Juuri tässä on messun puhuttelevuus”, Lampinen selvittää.

Messun ytimenä ovat Jumalan sana ja saarna sekä ehtoollinen. Niihin kytkeytyvät seurakunnan rukous, tunnustus ja ylistys.

Lampisen vertauksessa messun kulku on kuin ystävän luona vierailu.

”Eteisessä tervehditään ja riisutaan päällysvaatteet, mitä vastaavat johdanto ja rippipi. Sitten siirrytään olohuoneeseen keskustelemaan ja vaihtamaan kuulumisia. Tämä on messun sanaosa. Ehtoollinen on kutsu ruokapöytään. Lopuksi ollaan taas eteisessä – kiitetään, hyvästellään ja sovitaan seuraavasta

tapaamisesta. Messussa sitä vastaa päätös ja lähettäminen.”

Tilaa luovuudelle

Nykyinen jumalanpalvelusuudistus on vuodelta 2000. Lampinen oli mukana valmistelussa uutta jumalanpalveluskäsikirjaa. Uudistuksen tavoitteena oli muun muassa lisätä seurakuntalaisten osallistumista jumalanpalveluksen suunnitteluun ja toteutukseen sekä palauttaa länsimaisen messun sisältöön kuuluvat perinteet, kuten ehtoollisen vietto.

”Vanhan jumalanpalveluskaavan dynamiikka oli jo kadonnut. Nykyisessä messussa osat seuraavat johdonmukaisesti ja joustavasti toisiaan. Messu puhuttelee useampia aisteja ja vastaa paremmin niihin tarpeisiin, joita ihmisillä on messuun tullessaan.”

Lampisen mukaan nykyinen messun kaava antaa mahdollisuuden toteuttaa messu monin tavoin.

”Se antaa luovuudelle enemmän tilaa. Kaava on kehys, jonka luovuus täyttää.”

Jos jotakin Lampinen messuun kaipaa, niin lisää iloa. Myös lasten osallistuminen messuun on meillä vielä lapsenkengissä.

”Nykyajan ihmiset arvostavat sitä, että tunnelma messussakin on iloinen ja vapau-

”**Kaavan tunteminen syventää messukokemusta**

tunut. Mutta kyllä nykyinen messu antaa siihen mahdollisuuden.”

Tule ja nauti

Lampinen kehottaa kaikkia osallistumaan rohkeasti messuun ja nauttimaan kaikesta siitä, mikä tuntuu hyvältä.

”Messu ei ole sellainen paikka, jossa katsotaan, teenkö oikein tai väärin. Messussa tämän ajatuksen voi unohtaa. Jumalanpalvelukseen tullaan lepäämään ja etsimään Jumalan läsnäoloa. Messussa voi hiljentyä omissa oloissaan tai olla mukana toteuttamassa sitä. Kumpikin ovat yhtä hyväksytyjä tapoja osallistua jumalanpalvelukseen. Kirkkoon tulija on vapaa kaikista muodoista, koska jokainen on kutsuttu lepoon omana itsenään”, Lampinen muistuttaa.

SIRPA KOIVISTO

mme

Lampinen toivoisi enemmän lapsia messuihin. Muihin kirkon tilaisuuksiin he jo hyvin löytävätkin. Tässä tunnelmaa Alavan kirkon lastenkonsertista.

TUJIA HYTTINEN

Pallotellaan ideoita

Onko messun sisältö suljettujen ovien takana päätetty? Voisivatko tavalliset seurakuntalaiset esittää toiveita ja ideoita? Kyllä voivat, ainakin Puijon seurakunnassa. Siellä on viime syksystä alkaen pidetty keskiviikkoisin kaikille seurakuntalaisille avoimia kokoontumisia, joissa yhdessä suunnitellaan puolentoista viikon päästä olevan messun sisältöä.

"Aloite tähän tuli seurakuntalaisilta", pastori **Mari Voutilainen** kertoo.

Osallistumisaktiivisuus on ollut vaihtelevaa. Parhaimmillaan paikalle on Voutilaisen mukaan saapunut kymmenenkunta seurakuntalaista.

"Yritämme tehdä tätä käytäntöä tutuksi ja toivomme, että ihmiset rohkaistuisivat osallistumaan."

"Suunnittelemaan ovat tervetulleita aivan kaikki. Ei tarvitse olla perehtynyt teologiaan tai liturgiaan. Riittää, että jutellaan yhdessä ja pallotellaan ideoita."

Viime viikolla suunniteltiin tulevan sunnuntain perhemessua teemalla "Kummin kanssa kirkkoon". Se oli kevään viimeinen yhteinen suunnittelukokoukseen.

"Syksyllä jatkamme taas ja toivomme innokkaita seurakuntalaisia mukaan."

HELI HARING

Pyhäpäivinä tarjotaan vain parasta

Kuopion Kallaveden seurakunnan pyhäpäivän messuissa keskitytään Jumalan sanaan ja Hänen läsnäolonsa, toisten ihmisten kohtaamiseen sekä yhdessäoloon.

Laaja-alainen ja monikulttuurinen seurakunta on kuitenkin erilaisten kristittyjen yhteisö ja siihen tarpeeseen ovat tulleet erityismessut.

"Meillä erityismessuiksi voisi luokitella ainakin vappuaattona olevan Afrikkalaisen gospelmessun taivaallisen ihanissa vappupippaloissa, Myrskylyhtymessun lokamarraskuussa ja Motoristimessun toukokuussa Syväniemen kirkossa", kertoo Kallaveden seurakunnan kirkkoherra **Matti Pentikäinen**.

"Gospelmessu ja vappupippalot seurakunnan tapahtumana mahdollistaa eri-ikäisten juhlan rennossa ilmapiirissä, hengellisyden maustein. Motoristikirkko on taas siunausta toivottava messu alkaneelle moottoripyöräkaudelle ja Myrskylyhtymessu on Kallaveden vesistöelementtiin pohjautuva, talven pimeydessä Jumalaan luottaen navigoiva messu."

Muitakin erityismessuja Kallaveden seurakunnassa on: Mukulamessu, Työyhteisömessu ja Varttuneen väen yhteiset synttärimes-
sut. Kynttiläkirkkoa vietetään jouluaattoyönä ja viime pääsiäisenä oli uutena yömessu.

Yhdessä iloiten

Viime vuonna alkoivat Koko kansan kirkkopyhät Kallaveden kirkossa. Se on kerran kuukaudessa vietettävä, yhdessäolon ja matalan kynnyksen päivä kaikille seurakuntalaisille.

Seurakuntalaistenkin puolelta toimivaksi havaittu pyhäpäivä alkaa aamupalalla klo 9 ja messu on klo 10. Sen jälkeen on tarjolla erilaisia toimintapisteitä, joissa lapsiperheet, nuoret, aikuiset ja vanhemmat ikäpolvet viihtyvät. Äitiäpäivänä oli tarjolla muun muassa hartiahierontaa ja lapsille tempurata. Puolen päivän tienoilla päästään taas valmiiksi katetun ruokapöydän ääreen. Ja kaikki tämä on maksutonta.

"Koko kansan kirkkopyhä on teemallinen jostain näkökulmasta. Samalla se kuitenkin on kirkkovuoden pyhään sitoutuva normaali messu, jossa on aamupalalla, toimintahetket ja lounas. Perusajatuksena on mahdollistaa erityisesti lapsiperheiden kiireetön kirkkoon tulo ilman paineita aamiaisesta tai lounaasta," Pentikäinen valottaa toiminta-ajatusta.

Tervetullut olo

"Kyllä tämä on koko perheen yhteinen juttu. Täällä tutustuu uusiin ihmisiin ja tuntuu, että lapset ovat tervetulleita kirkkoon. On ihana, kun saa tulla suoraan aamupalalle, osallistua messuun ja käydä eri toimintapisteissä ja sitten vielä syödä," kehuvat **Heidi Hautamäki** ja hänen kaksosiskonsa **Sanna Koistinen**.

Sannan mies **Juha Karppa** myhäilee, tuudittaa **Venni-vauvaa** ja katsoo samalla perheen **Pihlan**-tytön perään.

JUHAN KOSKEL

Vapunaattona afrikkalaisen gospelmessuun ja Taivaallisen ihaniin Vappupippaloihin osallistui yli 400 henkilöä.

SEIJA RYTKÖNEN

Veini-Voitto Väänänen ja Pihla Karppa viihtyivät Koko kansan kirkkopyhän lasten toimintapisteillä. Takana vas. Veini-Voitton äiti Heidi Hautamäki, Pihlan ja Venni-vauvan isä Juha Karppa sekä äiti Sanna Koistinen.

"Toivomme, että täällä olisi enemmän lapsiperheitä, joihin voisi tutustua. Voisikohan tästä informoida laajemmin, jotta kaikki tietäisivät näin hienosta jutusta", pohtii Heidi Hautamäki.

Juha Karppa tuumaa, että moni lapsiperhe ei varmaan kehtaa tulla kirkkoon lasten kanssa, mutta täällä ei tarvitse miettiä sitä. Hän kaipaisi vielä enemmän nuorille perheille suunnattua toimintaa. Itse he käyvät perhekerhossa ja Taidetiistaisissa. Äitiäpäivänä he aikoivat osallistua myös kakkukahvikonserttiin.

Kallaveden messu

- + Messuja vietetään Kallaveden, Karttulan ja Maaningan kirkoissa joka sunnuntai ja pyhäpäivisin pääsääntöisesti klo 10. Kesäisin ja jouluna messuja on myös Syväniemen kirkossa. Petosen seurakuntakodilla messu joka toinen viikko.
- + **Koko kansan kirkkopyhä** kerran kuukaudessa alkaen klo 9 aamupalalla Kallaveden kirkossa. Messu klo 10, toimintapisteet messun jälkeen, ruokailu noin klo 11.30. Kesätauko kesä-elokuu.

Kirkon kynnyks madaltuu

Pastori **Juha Määttä** näkee, että tällaisella konseptilla toteutettu pyhäpäivän vietto antaa mahdollisuuksia sekä seurakuntalaisille että työntekijöille tutustumiseen, kohtaamiseen ja yhdessäoloon. Määttä sanoo, että työntekijöinä he ovat halunneet rakentaa messun ympärille sellaisen kokonaisuuden, että pyhäpäivää olisi mukava viettää kirkolla pidempäänkin yhdessä.

"Messu on tapahtuman keskiössä. Herramme luo välillemme yhteyden, ja me saamme iloita siitä."

"Sosiaalinen kontakti on erittäin tärkeä. Kun on jutellut jo ennen jumalanpalvelusta muiden kanssa aamupalalla, ei tarvitse mennä kylmiltään messuun. Kirkon kynnyks madaltuu, kun ihmiselle tulee tunne yhteydestä ja hän kokee olevansa tervetullut," Määttä korostaa.

SEIJA RYTKÖNEN

Maallikot mukaan Järvi-Kuopiossa

Järvi-Kuopion seurakunnassa on suunniteltu, että loppusyksystä jokaisessa alueseurakunnassa järjestettäisiin ensimmäinen maallikkopainotteinen sanajumalanpalvelus yhdessä aluepapin kanssa.

"Sanajumalanpalvelukset järjestetään seurakuntapareittain eli aina kaksi jumalanpalvelusta neljänä sunnuntaina. Tuossa yhteydessä projektikanttori **Taru Parviainen** on tuke-
massa alueen musiikkitoimijoita jumalanpalvelumusiikin toteutuksessa", kertoo Järvi-Kuopion seurakunnan kirkkoherra **Reijo Leino**.

Vapaaehtoisia tarvitaan

Seurakuntien resurssien heikentyessä pitää miettiä erilaisia toimintavaihtoehtoja.

"Vapaaehtoisia tarvitaan erilaisiin palvelutehtäviin. Virkojen määrä ei tulevaisuudessa riitä kahdeksan alueseurakunnan jumalanpal-

veluksen hoitamiseen pelkästään työntekijöiden voimin."

"Tämä antaa mahdollisuuden jokaisen seurakuntalaisen osallisuuteen alueen jumalanpalveluselämän toteuttamisessa. Piispantarkastuksen loppulaskunsa piispa kannusti kokeilemaan maallikkovastuuta, mutta korosti toimintaa niin, että pappisvirkoja on riittävästi."

Näin halutaan painottaa sanan merkitystä jumalanpalveluksessa. Sanajumalanpalvelus on liturgisesti joustavampi kuin messu.

Yhtä perhettä

Projektikanttori on reilun vuoden miettinyt tilannetta kanttorien kannalta.

Reijo Leino sanoo, että nyt yritetään luoda innostusta asian ympärille ja rohkaisua niille, jotka tulevat kantamaan oman kortensa kekoon tällä sektorilla.

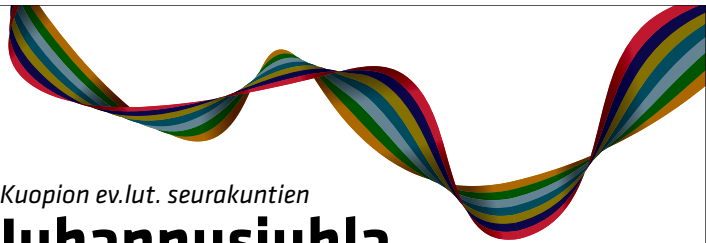
"Pitää muistaa, että musiikkia ei tarvitse hoitaa aina samalla tavalla. Ei tämä ole mikään Idols-kisa, jossa arvostellaan ja arvioidaan suoriutumista. Musiikki on tärkeä osa jumalanpalvelusta, toteutetaanpa se miten tahansa."

Kirkkoherra onkin iloinen siitä, että seurakuntalaiset pääsevät näin entistä paremmin osallistumaan seurakunnan yhteiseen juhlaan ja tämä lähentää myös seurakuntalaisia ja työntekijöitä.

"Yhdessä toteutettu jumalanpalvelus luo kokemuksen siitä, että me olemme yhtä perheväkeä, Jumalan kansaa, jota hyvä Jumala sanallaan hoitaa ja palvelee. Yhdessä toteutettujen jumalanpalvelusten ydin avautuu uudella tavalla."

Järvi-Kuopion seurakuntaneuvosto keskustelee asiasta seuraavassa kokouksessaan.

ERIKA SUOMINEN

Kuopion ev.lut. seurakuntien

Juhannusjuhla

Poukaman leirikeskuksessa pe 24.6. klo 18

Hartaus, yhteislaulua, rastirata perheille, puuhaa lapsille. Tarjoilua Yhteisvastuukeräyksen hyväksi. Omat makkarat voi ottaa mukaan.

MAKSUTON LINJA-AUTOKULJETUS. Matkoilta voi nousta kaikilta paikallisliikenteen pysäkeiltä. Autoissa kyltti **Poukaman juhannus** sekä reitin numero. Huom! Yksityisautojen pysäköinti Antikkalan P-alueelle ja Kallantie 7 (Kuopion Autokatsastuksen) parkkipaikalle, joilta kuljetus Poukamaan. **Poukaman leirikeskukseen ei saa ajaa omilla autoilla.**

MENOKULJETUS

Auto 1: klo 17 Maljalahdenkatu (Kaupungintalon takaa)-Puijonkatu-Kello-lahdentie-Kallantie-Poukama. **Auto 2: klo 17** Särkiniemen srk-talon pysäki-Neulamäen kirkko-Niiralankatu-Maljalahdenkatu. **Klo 17.20** Maljalahdenkatu-Puijonkatu-Kellolahdentie-Kallantie-Poukama. **Auto 3: klo 17** Puijon kirkko-Taivaanpankantie (Retkeilijätien suuntaan)-Sammakkolam-mentie-Ahkiotie-Suurmäentie-Rypysuontie-Puijonsarventie-Metsäkum-muntie-Lakeissuontie-Kallantie-Poukama. **Auto 4: klo 17.10** Maljalahdenkatu (Kaupungintalon takaa)-Puijonkatu-Asemakatu-Pohjolankatu-Lönnrotinkatu (Ampiaisen edestä)-Kullervonkatu (Saariaitan edestä)-Pohjantie-Saarijärventie (parittomien puoleiset pysäkit)-Kellolahdentie (auto käy 4:n päätepysäkillä)-Suurahontie-Pihlajaharjuntie-Kallantie-Poukama.

Auto 1: klo 17.30 Antikkalan P-alue-Poukama. **Auto 2: klo 17.40** Antikkalan P-alue-Poukama. **Auto 3: klo 17.40** Antikkalan P-alue-Poukama (tarrivittaessa).

PALUUKULJETUS

Auto 1: klo 20.05 Poukama-Antikkalan P-alue-Kallantie-Kellolahdentie-Puijonkatu-Asemakatu-Haapaniemenkatu-Maljalahdenkatu. **Auto 2: klo 20.05** Poukama-Antikkalan P-alue-Kallantie-Kellolahdentie-Puijonkatu-Asemakatu-Haapaniemenkatu-Maljalahdenkatu-Niiralankatu-Neulamäen kirkko-Särkiniemi. **Auto 3: klo 20.05** Poukama-Kallantie-Lakeissuontie-Metsäkummuntie-Puijonsarventie-Rypysuontie-Suurmäentie-Ahkiotie-Sammakkolammentie-Taivaanpankantie-Puijon kirkko. **Auto 4: klo 20.05** Poukama-Kallantie-Pihlajaharjuntie-Suurahontie-Kellolahdentie-Saarijärventie-Pohjantie-Kullervonkatu-Lönnrotinkatu-Pohjolankatu-Asemakatu-Haapaniemenkatu-Maljalahdenkatu.

Auto 1: klo 20.40 Poukama-Antikkalan P-alue-Kallantie-Kellolahdentie-Puijonkatu-Asemakatu-Haapaniemenkatu-Maljalahdenkatu.

www.kuopionseurakunnat.fi

SEURAKUNNAT 25.5.–29.6.2016

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkkoseurakunnan toimisto
040 4848 248
ma–pe klo 9–15
tuomiokirkko.kuopio@evl.fi

TUOMIOKIRKKO

Avoinna klo 10–15 ja lisäksi pe klo 18–22. Kesällä 13.6. alkaen avoinna klo 10–18, lisäksi ke ja pe klo 18–23. 040 4848 256.

Viikkomessu ke 25.5. klo 18.

Messu, jossa pappisvihkimys su 29.5. klo 10. Piispa Jari Jolkkonen avustajineen toimittaa pappisvihkimyksen. Liturgina Ilpo Rannankari. kanttorina Pekka Leskelä ja urkurina Anu Pulkkinen.

Viikkomessu ke 1.6. klo 18.

Klavikordikonsertti pe 3.6. klo 18. Tuomiokirkon kappelissa. *Vedenpaisumuksia*, Thomas McElwain, runot ja Anna Maria McElwain, klavikordi.

Messu su 5.6. klo 10. Saarna Satu Karjalainen, liturgia Liisa Penttinen, kanttorina Pekka Leskelä ja urkurina Anu Pulkkinen.

Konsertti ma 6.6. klo 14. Tuomiokirkon kappelissa. *Pieni on kaurista – musiikillisia miniatyyrejä*, Dalyn Cook, klavikordi

Kesäkahvila perheille 7.6. ja 14.6. klo 9.30–13. Tuomiokirkon kirkonmäellä. Koko perheen kesäinen kohtaamispaikka. Tarvittaessa lisätietoja lastenhoitaja Paula Raatikainen, 040 4848 266 tai yhteisen lapsityön toimistosta 040 4848 482.

Viikkomessu ke 8.6. klo 18.

Gospel-konsertti pe 10.6. klo 16.30. Jarkko Maukonen & Co. Kokoelma tuttuja viirsiä ja veisuja punkin puremana.

Messu su 12.6. klo 10. Saarna Liisa Penttinen, liturgia Lauri Kastarinen, kanttorina Pekka Leskelä.

YV-kahvit Kirkonmäellä ke 15.6. klo 20.30. Kahvit Yhteisvastuun hyväksi ennen *Hetkien vaellus* -esityksen alkua.

Kesän 2016 iltamusiikit to 16.6. klo 20. Klaus Mäkelä, sello, Eero Heinonen, piano. Ohjelmat 10/5 €.

Messu su 19.6. klo 10. Saarna Ilpo Rannankari, liturgia Emmi Haring, kanttorina ja urkurina Anu Pulkkinen.

Viikkomessu ke 22.6. klo 18.

Kesän 2016 iltamusiikit to 23.6. klo 20. Käsikellokuoro Dolce, johtaa Richard Nicholls. Ohjelmat 10/5 €.

Juhannuspäivän sanajumalanpalvelus la 25.6. klo 10. Saarna Emmi Haring, liturgia Kirsi Perämaa, kanttorina ja urkurina Anu Pulkkinen.

Konfirmaatiomessu su 26.6. klo 10. Saarna Kirsi Perämaa, liturgia Lauri Kastarinen, kanttorina Anna Pöyhönen ja urkurina Anu Pulkkinen. Rytkyn rippikoulun konfirmaatio.

Konfirmaatiomessu su 26.6. klo 13. Saarna Mikko Huhtala, liturgia Lauri Kas-

tarinen, kanttorina Anna Pöyhönen ja urkurina Anu Pulkkinen. Vaellusrippikoulun konfirmaatio.

MUMMON MÖKKI Puijonkatu 10

Avoinna ma–to klo 11–15, 040 4848 272
Mökki suljettu ma 30.5.

Papin päivä ti 31.5. klo 13. Liisa Penttinen.

Pihaseurat ti 21.6. klo 13. Emmi Haring.

Mökki suljettu 22.6.–31.7.2016

MUUTA

Perhekahvila to 2.6. klo 10–11.30 Tätenissä, Inkiläntie 7 B. Tervetuloa lapsiperheiden kohtaamispaikkaan. Kirsi Lau-nonen.

Kesäkahvila perheille ma 6.6. ja ma 13.6. klo 9.30–13 Rönön puistossa.

Kesäkahvila perheille ke 8.6. ja ke 15.6. klo 9.30–13 Inkilänmäellä Täten puistossa.

Lettukestit Tätenissä ke 8.6. klo 11–13. Ohjelmallinen tapahtuma. Kirsi Lau-nonen.

Kesäkahvila perheille to 9.6. ja to 16.6. klo 9.30–13. Kes-kusseurakuntatalo, Suo-
katu 22.

Pihaseurat ke 15.6. ja 29.6. klo 18. Kahvi klo 17.30. Vanhan Pappi-lan pihassa, Kuninkaan-
katu 12.

Männistön ja Tuomio-kirkkoseurakuntien leiri ikäntyneille ja omaishoitajille 16.–18.8. Hirvijärven leirikeskuksessa. Leirin hinta 50 €. Ilmoittautuminen 017 158 111. Ohjaajat Anne-Mari Mertanen 040 4848 406 ja Birgitta Oksman 040 4848 284.

KASTETUT

Aatto Ukko Olavi Korhonen, Svea Patricia Kinnunen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Taneli Markunpoika Kuusinen ja Sini Maarit Koskiranta, Jaakko Venni Juhani Ojala ja Eevi-Maria Anniina Korjonen, Mikael Topias Laurila ja Silja Vanamo Jutila, Atte Samuli Tuomainen ja Nea Henriikka Pesonen.

KUOLLEET

Maija-Liisa Pöyhönen 79 v, Elsa Valta 91 v, Irja Annikki Rovio 90 v, Kauko Emil Raunio 96 v, Sylvia Holopainen 84 v, Sirkka Anneli Pirhonen 86 v, Kylli Sinikka Asujamaa 87 v, Odd Kaj Mikanvaara 66 v.

ALAVA

Alavan seurakunnan toimisto
040 4848 286, ma–pe klo 9–15
alava@evl.fi

ALAVAN KIRKKO Keihäskatu 5

040 4848 298
Messu su 29.5. klo 11. Saarna Juha Väli-

mäki, Anna Väätäinen, Ossi Jauhainen, Sirpa Rissanen. Lapsille pyhäkoulu alaslissa. Kirkkokahvit ja lähetystilaisuus, Sirpa Rissanen Sansasta.

Tuomasmessu su 29.5. klo 18. Saarna Jouko Koistinen, Jarkko Maukonen, Zipporim, Vankien Ystävät ry.

Messu su 5.6. klo 11. Saarna Anna Väätäinen, Pirjo Kuula, Ossi Jauhainen.

Kesäkahvila ma 6.6. klo 9.30–13 kirkon alalassa. Kesäkahvila myös 13.6. ja 20.6. Koko perheen kesäinen kohtaamispaikka. Yhteistä tekemistä pitkin päivää, pientä purtavaa ja kiireetöntä olemista. Maksuton. Tule silloin, kun itsellesi parhaiten sopii. Lisätietoja lapsityönohjaaja Sirpa Pesonen 040 4848 297 tai sirpa.pesonen@evl.fi.

Messu su 12.6. klo 11. Saarna Hanna Vasiljev, Juha Välimäki, Leila Savolainen.

Messu su 19.6. klo 11. Saarna Pirjo Kuula, Anssi Pyykkönen. Hirvijärven rippikoulun konfirmaatio.

Konfirmaatiomessu su 19.6. klo 14. Saarna Raimo Hakkarainen, Leila Savolainen. Päiväkoulun konfirmaatio.

Sanajumalanpalvelus la 25.6. klo 11. Saarna Juha Välimäki, Santeri Kaleva, Ossi Jauhainen.

Messu su 26.6. klo 11. Saarna Santeri Kaleva, Juha Välimäki, Leila Savolainen.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS Keihäskatu 5 B

Kesän kauneimmat hengelliset laulut ja psalmit ke 15.6. klo 18 seurakuntatalissa. Hannu Koskelainen, Leila Savolainen.

NEULAMÄEN KIRKKO

Vesurikuja 4

040 4848 311

Kesän kauneimmat hengelliset laulut ja psalmit ke 8.6. klo 18. Juha Välimäki, Ossi Jauhainen.

Messu su 12.6. klo 16. Saarna Hanna Vasiljev, Juha Välimäki, Leila Savolainen.

LEHTONIEMEN KERHOTILA Lehtoniementie 107

Kesäkahvila ma 6.6. klo 9.30–13. Kesäkahvila myös 13.6. ja 20.6. Koko perheen kesäinen kohtaamispaikka. Yhteistä tekemistä pitkin päivää, pientä purtavaa ja kiireetöntä olemista. Maksuton. Tule silloin, kun itsellesi parhaiten sopii. Lisätietoja lapsityönohjaaja Sirpa Pesonen 040 4848 297 tai sirpa.pesonen@evl.fi.

MUUTA

Kansanlaulukirkko su 5.6. klo 14 Pöyhönsaarella. Santeri Kaleva, Hannu Koskelainen, Ossi Jauhainen.

Kesäseurat su 3.7. klo 18 Hannu ja Kaija Koistisella, Silmukuja 1. Hannu Koskelainen, Juha Välimäki ja Anssi Pyykkönen. Kahvitarjoilu.

Lähetysten kesäseurat ke 13.7. klo 18 Sakari Kainulaisella, Kipinäkatu 19. Hannu Koskelainen, Anna Väätäinen ja Anssi Pyykkönen. Kahvitarjoilu, kolehti lähetysten hyväksi.

KASTETUT

Sisu Artturi Marttinen, Lassi Armas Happonen, Hilikka Helena Linnea

Kirkko kotonasi

Virtuaalikirkoissa voit katsoa verkon kautta jumalanpalvelusta Kuopion tuomiokirkosta joka sunnuntai klo 10. Lähetykset tallennetaan, ja niitä voi katsoa myös myöhemmin.

www.kuopionseurakunnat.fi/virtuaalikirko

Onnittelut KAIKILLE KONFIRMOIDUILLE

MITTUMAARINA

Juhannusaattona perjantaina 24.6.

- + **Juhannuslaulajaiset** Nilsin kirkon pihassa klo 12.
- + **Kuopion ev.lut. seurakuntien juhannusjuhla** Poukaman leirikeskuksessa klo 18.
- + **Juhannusristeily** Tuusniemen satamasta klo 18.

Juhannuspäivänä lauantaina 25.6.

- + **Sanajumalanpalvelus** Tuomiokirkossa klo 10.
- + **Sanajumalanpalvelus**

- Alavan kirkossa klo 11.
- + **Kansanlaulukirkko** Riistaveden Museopirtillä klo 10.
- + **Kansanlaulukirkko** Pikonniemen hiiliuuneilla klo 10.
- + **Sanajumalanpalvelus** Kaavin kirkossa klo 13.
- + **Sanajumalanpalvelus** Muuruveden kirkossa klo 13.
- + **Sanajumalanpalvelus** Nilsin kirkossa klo 10.
- + **Messu** Säyneisen kirkossa. klo 13.
- + **Kansanlaulukirkko** Tuusniemen kirkon tapulissa klo 10.
- + **Kansanlaulukirkko**

- Vehmersalmen kirkossa klo 13.
- + **Messu** Kallaveden kirkossa klo 10.
- + **Juhannuskirkko** Vehmasmäen kappelissa klo 13.
- + **Juhannuskirkko** Karttulasalla Riuttalan kotiseutumuseolla klo 10.
- + **Juhannuskirkko** Viannan vanhalla myllyllä Maaningalla klo 13.
- + **Savonkielinen juhannuskirkko** Pyhän Johanneksen kirkossa klo 10.
- + **Hartaus** Päivärannan siirtolapuutarhalla juhannuspäivänä klo 12.
- + **Messu** Puijon kirkossa klo 10.

Löydä lisää tapahtumia

Govenius, Alina Olivia Uutela, Aliina Aurora Orvokki Kärkkäinen, Lily Alice Aurora Husso, Paavo Elias Benjamin Soikkeli, Noel Henrik Ilmari Väisänen, Naatan Alarik Soukka, Jolanda Estilla Tölli.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Anssi Alekski Vartiainen ja Sanna-Maija Hynninen, Antti Otto Juhani Hokka ja Jenna Maaria Sahamies, Sami Henrik Nevalainen ja Iitu Adele Ottilia Apell, Anton Nikolai Laakso ja Hanne Mari Hakkarainen, Niko Petteri Saaranen ja Eija Liisa Tuulikki Heinonen, Jarmo Juho Jääskeläinen ja Sari Pauliina Tikkanen.

KUOLLEET

Tyynne Irene Korhonen 91 v, Vieno Esteri Rissanen 71 v, Sinikka Kristiina Lilja 67 v, Maija Keinänen 78 v, Jarmo Arvo Johannes Turunen 61 v, Pirjo Anita Hakkarainen 45 v, Jarno Tapio Laukkainen 38 v, Toivo Johannes Immonen 91 v, Katri Annikki Partanen 76 v.

JÄRVI-KUOPIO

Järvi-Kuopion seurakunnan toimisto
040 4888 602, 040 4888 611
ma-pe klo 9-15

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNNAN YHTEISET

Järvi-Kuopion tiekirkot ovat avoinna 20.6.-29.7. ma-pe klo 11-16. (ei juhannusaattona) Riistavedellä, Juankoskella, Muuruvedellä, Tuusniemellä sekä Vehmersalmella. Nilsian tiekirkko avoinna 20.6.-5.8. ma-pe 11-16.

RIISTAVEDEN KIRKKO Joensuuntie 2505

Esikoululaisten kevätkirkko ja koulutelle siunaaminen ke 25.5. klo 18. M. Mäkinen, Tuura.
Yläkoulun kevätkirkko pe 3.6. klo 10.15. U. Mäkinen, Saarela.
Alakoulujen kevätkirkko pe 3.6. klo 12. U. Mäkinen, Tuura.
Suvilinnun laulukirkko su 5.6. klo 10. U. Mäkinen, Tuura.
Messu su 12.6. klo 10. U. Mäkinen, Parviainen.
Messu su 26.6. klo 10. M. Mäkinen, Tuura.

RIISTAVEDEN SEURAKUNTATALO Keskustie 2

Kesämuskarit torstaisin 2.6., 9.6. ja 16.6. klo 18. Riistaveden seurakuntatalon pihalla. Huonon kelin sattuessa sisällä. Kaikki alle kouluikäiset lapset aikuisen seurassa ovat tervetulleita laulamaan ja leikkimään kesäisiä lauluja sekä tapamaan muita perheitä.
Puolustusvoimain lippujuhla, Veteraanin elon polku sävelin -konsertti su 5.6. klo 16. Kaukopartio Juankoski, Muuruveden laulumiehet. Puhe everstiluutnantti Ensio Palosaari. Kahvit klo 15.30 alkaen.

TAIVAALLINEN TAUKOPIIKKA

Tiekirkot kesällä 2016

Kuopion tuomiokirkko
13.6.-11.8. klo 10-18, ke ja pe klo 10-23

Maaningan kirkko
6.6.-12.8. ma-pe klo 11-16, suljettu 24.6.

Järvi-Kuopion seurakunnan tiekirkot
+ Riistavedellä, Juankoskella, Muuruvedellä, Tuusniemellä sekä Vehmersalmella 20.6.-29.7. ma-pe klo 11-16, suljettu 24.6.
+ Nilsissä 20.6.-5.8. ma-pe 11-16

Siilinjärven kirkko
27.6.-7.8. klo 11-16.

Löydä lisää tapahtumia

Sananjumalanpalvelus su 19.6. klo 10. U. Mäkinen, Parviainen.

MUUTA

Luomakunnan kirkko ja toukosiunaus su 29.5. klo 10. M. Mäkinen, Parviainen, Riistaveden Museopirtti. Kahvit.
Juhannuspäivän kansanlaulukirkko la 25.6. klo 10. M. Mäkinen, Tuura. Riistaveden Museopirtti. Kahvit.

YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO Mäntytie 5, Juankoski

Messu su 29.5. klo 10. Haring, Saarela.
Konfirmaatiomessu su 12.6. klo 10. Haring, Saarelainen, Reetta Kankkunen.
Messu su 19.6. klo 10. R. Leino, K. Leino, Tuura. Seurakuntasihtööri Raili Tirkkosen eläkkeellelähdyshuila ja Raija Oksmanin tehtävään siunaaminen.
Messu su 26.6. klo 10. K. Leino, Saarela.

JUANKOSKEN TEHTAAN KIRKKO Mäntytie 5

Kesälaulukirkko su 5.6. klo 18. Haring, Saarelainen.
Ruukki Roots -tapahtuman konsertti su 12.6. klo 15. Esiintyjänä Dave Forestfield & Jarkka Rissanen Gospel Rhythm Revue. Ohjelma 8 €
Viisikielisen yhteislauluilta ke 15.6. klo 18.
Uusien kansanlaulukirkon laulujen yhteislauluilta ke 22.6. klo 18.

MUUTA

Kansanlaulukirkko Pikonniemen hiiliuuneilla la 25.6. klo 10. K. Leino, Saarelainen. Juhannuskahvit.

KAAVIN KIRKKO Kaavintie 24

Messu su 29.5. klo 13. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi. Saarna Jari Muta. Kristillisten eläkeläisten kirkkopyhä. Kirkkokahvit ja seurakuntatalossa.
Säyneinen-Kaavi kirkkovaelluksen hartaus su 29.5. klo 19.
Kaavin koulun kevätjuhla to 2.6. klo 18.
Suvilinnun laulumessu su 5.6. klo 13. Hagman-Puustinen, Parviainen.
Kauneimmat hengelliset yhteislaulut to 9.6. klo 18. Lukkari-Syrjäniemi.
Messu su 12.6. klo 13. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi
Messu su 19.6. klo 13. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.
Sananjumalanpalvelus la 25.6. klo 13. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.

KAAVIN SEURAKUNTATALO Kirkkorannantie 1

Tule suunnittelemaan ja toteuttamaan jumalanpalvelusta ti 31.5. klo 17. Perehdytystilaisuus nykyisille ja uusille vapaaehtoisille.
Kesis 4-8-vuotiaille 13.-15.6. klo 10-14. Vapaita paikkoja voi tiedustella Mervi Rajahalmeelta 040 4888 622.

Tuomasmessu Alavan kirkossa su 29.5. klo 18

MUUTA

Säyneinen-Kaavi kirkkovaellus su 29.5. klo 12. Läheto Jokelan tallilta Vennäänahosta.
Hautainhoitopäivä pe 10.6. klo 9. Hartaus klo 9 kirkossa. Marttojen kahvio.
Kansanlaulukirkko su 26.6. klo 13. Luikonlahden rannassa. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.

MUURUVEDEN KIRKKO Kirkkotie 2

Messu ja rippikoulun talvijakson päättötilaisuus su 29.5. klo 13. Korkalainen, Saarela.
Kastepukunäyttely kirkossa Muuruveden kesäkiuhauksen aikana la 11.6. klo 10-15. Jatkossa näyttely on avoinna kirkossa arksin 20.6.-29.7. ma-pe klo 11-16, kun Muuruveden kirkko on tiekirkkona. Kirkossa päivystävät Muuruveden Eläkeliiiton jäsenet ja muut vapaaehtoiset.
Rauhanyhdistyksen kirkkopyhä su 12.6. klo 13. Messu past. Jaakko Tölli, liturgia Haring, Saarela. Rauhanyhdistyksen tarjoamat kirkkokahvit ja seurakuntakodissa. Tölli, Tuomo Kraft.
Kesäillan musiikkia to 16.6. klo 19. Katriina Koskela ja nuoria.
Kansanlaulukirkko su 19.6. klo 13. Pursiainen, Kärppä-Leskinen. Pelimanneja mukana.
Kirkko on tiekirkkona avoinna 20.6.-29.7. (ei juhannusaattona) klo 11-16 ma-pe
Juhannuspäivän sananjumalanpalvelus la 25.6. klo 13. Keihänen, Saarela.
Messu su 26.6. klo 13. Keihänen, Arja Ahonen.

MUUTA

Diakoniapäivystys kesä-, heinä ja elokuussa puhelimitse: 040 4888 677.
Kesäsunntain sananjumalanpalvelus su 5.6. klo 13 Vanhassa pappilassa, Paapintie 16. Kirkkokahvit ja kastepukunäyttelyn avajaiset. Keihänen, Saarela.
Uusien kansanlaulukirkon laulujen yhteislauluilta to 23.6. klo 19 Muuruveden satamassa.

NILSIÄN KIRKKO Kirkonmäentie 1

Messu su 29.5. klo 10. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.
Suvilinnun messu su 5.6. klo 10. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.
Hengellisen musiikin konsertti (Friikoolin messu) pe 10.6. klo 19. Mukana Nilsian, Varpaisjärven ja Rautavaaran kirkkokuorot sekä Ylä-Savon pelimannit. Ohjelma 5 €.
Messu su 12.6. klo 10. Pursiainen, Kärppä-Leskinen.
Kansanlaulukirkko su 19.6. klo 10. Pursiainen, Kärppä-Leskinen. Pystykahvit.

Muista verkkolehti kirkkojakoti.fi

JARRUTA TAUOLLE
LÄHES 300 TIEKIRKKOJA AVOINNA KESÄISESSÄ SUOMESSA. SUUNNISTA NIIHIN TUTUN LIIKENNERKIN OPASTAMANA

TIEKIRKOT.FI

PUIJON KIVI
HAUTAKIVET
KAIVERRUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT
PYÖRÄKATU 15, KUOPIO
Tervetuloa tutustumaan myyntinäyttelyyn!
Puh. (017) 282 9000
www.puijonkivi.fi

LÄNSIVUOREN HAUTAUSHUOLTO
Savonkatu 25, Kuopio (Sokoksen takana)
www.lansivuoriky.fi
p. 017 261 3665
Hautakivi näyttely liikkeessämme -tervetuloa tutustumaan!

HAUTAKIVET SUORAAN VALMISTAJALTA
Myös lisänimen kaiverrukset

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI
Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408
VARPAISJÄRVI, Graniitintie 7
Puh. (017) 771 811

• HAUTAKIVET
• KAIVERRUKSET
• KULTAUKSET
ENTISÖINTITYÖT
• KIVILYHDYT
KIVI PAJA
Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...
Hautaustoimisto J. NURRO OY
Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

Arkut, kuljetukset, kukkalaitteet, sidontatyöt ja koristelu, hautakivet ja kaiverrukset
Iltaisin ja viikonloppuisin:
Kari Väänänen,
puh. 040 585 0456
toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi
Pitopalvelu kaikkiin juhliin ja tilaisuuksiin
Iltaisin ja viikonloppuisin:
puh. 040 585 0456
Hautaustoimisto PARVIAINEN OY
Savonkatu 18, 70110 KUOPIO, puh. (017) 261 3771

askel
Olli Lindholm: **Vika pysähtyvä**
Uudistunut askel lehtipisteissä. Voit tilata Askelen myös kotiin.
Asiakaspalvelu 020 754 2333
asiakaspalvelu@kotimaa.fi
www.askellehti.fi

HAUTAKIVET LISÄKAIVERRUKSET sekä kaikki hautakivityöt

KIVILÄHDE KAAVIN KIVI
1988
KAAVIN KIVI OY - KIVILÄHDE
Kirjekuorentie 6, Kaavi
p. 017 6880100, myynti@kaavinkivi.fi
Avoinna ma-pe 8-17
www.kaavinkivi.fi
Ilmoitukset osoitteeseen: ilmoitusmyynti@kotimaa.fi

■ **Juhannuslaulajaiset** pe 24.6. klo 12 kirkon pihassa.
 ■ **Sanajumalanpalvelus** la 25.6. klo 10. Keihänen, Vuorinen.
Messu su 26.6. klo 10. Keihänen, Ahonen.

NILSIÄN SEURAKUNTAKOTI Nilsiantie 59

Seniори-syntymäpäivät ti 31.5. klo 16.
 ■ **Ikäihmisten ja vammaisten ongintaretki** ti 14.6. klo 12–14 Lastukosken kodilla. Linja-autokuljetus seurakuntakodilta klo 11.30.

MUUTA

Miesten ilta ke 25.5. klo 18 Hiltulanmäellä. Lähtö yhteisyydein klo 17.30 seurakuntakodilta
Toukosiunaus to 26.5. klo 19 Kiimäläisellä, Sänkimäentie 697. Keihänen.
 ■ **Kesäkahvila perheille** ma 6.6., 13.6. ja 20.6. klo 9.30–13 Isolella pappilalla.
Sioninvirsiseurat su 19.6. klo 19 Hiltulanmäellä. Muuruvedentie 131.
Sioninvirsiseurat su 26.6. klo 19 Romeikossa. Rommeekonraitti 84.
 ■ **Hautausmaakävely** ma 27.6. klo 16.30. linja-autolla sivuhautausmailla, lähtö seurakuntakodilta klo 16.30, oppaana Helena Liukkonen. Ilmoittautumiset 23.6. mennessä seurakunnan toimistoon 040 4888 611. 50 henkilöä sopii mukaan.

SÄYNEISEN KIRKKO Kirkkoharjantie 2

Messu su 29.5. klo 13. Keihänen, Kärppä-Leskinen.
 ■ **Suvilinnun laulumessu** su 5.6. klo 13. Korkalainen, Kärppä-Leskinen.
Messu su 12.6. klo 13. Pursiainen, Kärppä-Leskinen.
Messu su 19.6. klo 13. Tuura.
Messu la 25.6. klo 13. Huhtala, Pauliina Vuorinen.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI Kirkkoharjantie 2 A

■ **Viisikielisen yhteislauluilta** ke 1.6. klo 19.
Vanhusten kevätkuuhla su 12.6. klo 11. Lounas, jonka jälkeen juhlia.

MUUTA

■ **Hautojenhoitopäivä** ti 7.6. klo 9. Hartaus klo 9 hautausmaan portilla.
 ■ **Jouin rantaseurat** ke 15.6. klo 18 Sakalahdessa, Likolahdentie. R. Leino.
 ■ **Maakirkko ja sioninvirsiseurat Pissalla** su 26.6. klo 13. Komulainen, Saarela.

TUUSNIEMEN KIRKKO

Keskite 21

■ **Runon ja laulun ilta** ke 25.5. klo 18. Kansalaisopiston runopiiri ja Tuustytöt.
Messu su 29.5. klo 10. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.
Koulujen kevätkirkko pe 3.6. klo 12. Hagman-Puustinen, Saarela.
 ■ **Suvilinnun laulumessu** su 5.6. klo 10. Hagman-Puustinen, Parviainen.
Kesäisiä säveliä ke 8.6. klo 18. Jorma Koponen laulu, Jatta Inkinen huilu, Alii-

sa Lukkari-Syrjäniemi urut, juonto Paula Hagman-Puustinen. Vapaa pääsy.
Messu su 12.6. klo 10. Huhtala, Lukkari-Syrjäniemi.
Messu su 19.6. klo 10. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.
 ■ **Juhannuspäivän kansanlaulukirkko** la 25.6. klo 10 tapulissa. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.

Konfirmaatiomessu su 26.6. klo 10. Hagman-Puustinen, Lukkari-Syrjäniemi.

MUUTA

■ **Tuusniemen hautausmaakävely** to 16.6. klo 18. oppaina Risto Voutilainen, Anna-Liisa Happonen ja Lauri Happonen
 ■ **Kesäkahvila perheille** pe 17.6. klo 9.30–13.
 ■ **Juhannusristeily juhannusaattona** pe 24.6. klo 18 Tuusniemen satamasta, Reijo ja Kirsi Leino.
 ■ **Heittäkää verkot veteen – eku-meeninen hartaus** la 2.7. klo 11. Tuusniemen Kutujuhlan avajaisiin liittyvä hartaus Tuusniemen satamassa.

VEHMERSALMEN KIRKKO Lempeläntie 17

Messu su 29.5. klo 13. U. Mäkinen, Parviainen.
Kouluvuoden päättämijumalanpalvelus pe 3.6. klo 8.45. Koko kylä on tervetullut.
Messu su 12.6. klo 13. U. Mäkinen, Parviainen.
Konfirmaatiomessu su 19.6. klo 13. U. Mäkinen, Parviainen.

■ **Näyttely Monta jäsentä – yksi ruumis – Vehmersalmen alueseurakunnan elämäkuvia** avoinna 20.6.–29.7. tiekirjon ja tilaisuuksien aikana.
 ■ **Juhannuspäivän Kansanlaulukirkko** la 25.6. klo 13. M. Mäkinen, Tuura.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI Lempeläntie 15

■ **Maailmanilta Japani kutsuu** ke 25.5. klo 18. Uwe Mäkisen kuvia lomamatkalta.
Puikko-Piaat ja Vasara-Vesat to 26.5. klo 12 kammarissa.

MUUTA

■ **Suvilinnun laulukirkko** su 5.6. klo 13 Mustinlahden kylätalossa. U. Mäkinen, Tuura.
 ■ **Puutosmäen kesäkirkko hautausmaalla** su 26.6. klo 13. M. Mäkinen, Tuura.

KASTETUT

Vanessa Felicia Pietilä, Riistavesi, Iina Emilia Toivanen, Juankoski, Lyyli Sanni Mirjami Mikkonen, Nilsä, Lassi Petteri Heikkinen, Nilsä, Silja Edith Haukipuro, Riistavesi, Minna Kristiina Antikainen, Vehmersalmi.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Tomi Antero Hartikainen ja Laura Elisa Hyvärinen, Kaavi, Tommi Petteri

Korhonen ja Tiina Maarit Muttilainen, Säyneinen.

KUOLLEET

Mauno Sakari Kokkarinen 61 v, Muuruvesi, Anna Alina Ansamaa 85 v, Nilsä, Kaija Annikki Parviainen 86 v, Riistavesi, Siiri Räsänen 86 v, Tuusniemi, Erkki Sakari Väätäinen, 88 v, Nilsä, Maria Lyydia Soinin 90 v, Säyneinen, Jari-Markku Tapani Tirkkonen, 47 v, Nilsä, Veijo Kalevi Räsänen 73 v, Kaavi, Elsa Maria Härmäläinen 86 v, Nilsä, Lauri Evert Härmäläinen 83 v, Juankoski, Arvo Raimo Johannes Tapani Kekäläinen 75 v, Tuusniemi.

KALLAVESI

Kallaveden seurakunnan toimisto
040 4848 327, ma–pe klo 9–15
kallavesi@evl.fi

KALLAVEDEN KIRKKO Rauhalahdentie 21

040 4848 336
Messu su 29.5. klo 10. Liturgia Sanna Alanen, saarna Sirpa Nummenheimo ja kanttorina Anna-Mari Linna.
Messu su 5.6. klo 10. Raili Rantasen lähetsaarna, liturgia Matti Pentikäinen ja kanttorina Richard Nicholls. Kirkkokahvit.

■ **Messu** su 12.6. klo 10. Liturgia Petteri Härmäläinen, saarna Mia-Maria Pesonen ja kanttorina Anna-Mari Linna. Päiväripikoululaiset palveluvuorossa.

■ **Messu ja Viitakko-rippileirin konfirmaatio** su 19.6. klo 10. Liturgia Petteri Härmäläinen, saarna Terhi Vesterinen ja kanttorina Richard Nicholls.

Päivärippikoulun konfirmaatiomessu su 19.6. klo 14. Liturgia Petteri Härmäläinen, saarna Marjukka Borgman ja kanttorina Anna-Mari Linna.

■ **Juhannuksen messu** la 25.6. klo 10. Liturgia Matti Pentikäinen, saarna Anna Ojala ja kanttorina Rami Tuomikoski.
Messu ja H1 konfirmaatio su 26.6. klo 10. Liturgia Risto Huotari, saarna Anni Tanninen ja kanttorina Mari Vuola-Tanila.

■ **H2 konfirmaatiomessu** su 26.6. klo 14. Liturgia Risto Huotari, saarna Panu Pohjolainen ja kanttorina Mari Vuola-Tanila.

MUUTA

Miesten sauna ja takkailta ke 15.6. klo 18. Sotkan Onnissa. *Mistä apu kärsimykseen*, Markku Virta. Iltaapala.

■ **Lauluilta** ke 15.6. klo 18 Niemisjärven kylätalon rannassa, sateen sattuessa sisällä. Kahvit. Matti Pentikäinen ja Valteri Tuomikoski.

Kesäseurat Eemilän kotimuseolla su 19.6. klo 16. Anneli ja Martti Sikaselä, Humalajoki 28. Matti Pentikäinen ja Richard Nicholls.

PETOSEN SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21

040 4848 345

■ **Varikko-Parisuhdeilta** kuukauden ensimmäisenä sunnuntaina alkaen 5.6. klo 16.30–18 Aiheena mm. sinun, minun ja meidän vahvuudet, lapsuuden koti, rakkauden kielek ja kommunikaatio. Illoissa järjestetty lastenhoito ja iltapala.
Petosen kesäseurat to 23.6. klo 18. Sirpa Nummenheimo ja Eveliina Modinos.

VEHMÄSMÄEN KAPPELI Sotkanniemi 15, Hiltulanlahti

040 4848 351

■ **Juhannuskirkko** la 25.6. klo 13. Anni Tanninen ja Rami Tuomikoski.

KARTTULAN KIRKKO Kirkkotie 23

040 4848 545

■ **Messu ja kirkkokahvit** su 29.5. klo 10 Karttulan kirkonmäellä Anne Keränen syntymäpäivän ja alkavan kesän kunniaksi. Johanna Porkola, Anne Keränen, Ulla-Stina Uusipalo-Ikonen ja Reijo Ikonen. Mahdolliset muistamiset Karttulan kirkkokuoron tilille F188 5600 3640 0332 44. Viestikenttään: Anne 60 v.

MUUTA

Miesten lenkkiipiiri ti 31.5. klo 17.30 Rytyn leirikeskuksesta. Jarin ja Taunon viisuaalinen keskustelualustus aiheesta *Metsä kehon ja mielen kuntosalina*.

■ **Mökkiseurat** su 5.6. klo 18 Pekka Huttusen mökillä, Kujarintie 56.
Seurakuntaretki Kiuruvedelle to 9.6. Lähtö Karttulan seurakuntakodilta klo 8.15. Käymme mm. Lepikon torpassa, kirkoissa ja maatalousopistolla. Matkan hinta 25 € sis. kuljetuksen, ruokailun + kahvit. Ilm. 3.6 mennessä sihteerille 040 4848 327.

■ **Miesten lenkkiipiirin** kevätretki toteutetaan Haminalahden kulttuuripolulla, von Wright -taitelijaveljesten maisemissa. Ennakoilmoittautumiset Taunolle 0400 275 237.

■ **Juhannuskirkko** la 25.6. klo 10. Riuttalan koitsetumuseolla. Johanna Porkola ja Valteri Tuomikoski. Kirkkokahvit.

■ **Gospel Riders – Yksi tie – En väg –evankelioititapahtuma** to 30.6. klo 10. Karttulan torilla. Yhteistyössä seurakunnan kanssa. Ilmainen kahvitarjoilu.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI Kissakuusentie 14

040 4848 547

■ **Lauluryhmä Vaeltajat** to 26.5. ja 2.6. klo 18.

■ **Kesäkahvilat perheille** to 9.6. ja to 16.6. klo 9.30–13. Perhekerhon tyyliin kahvitellen, leikkien ja hartautta piteäen.

SYVÄNNIEMEN KIRKKO, KARTTULA

Kuttajärventie 117, Syvänniemi

Messu su 5.6. klo 13. Saarna Raimo Lappi, Johanna Porkola, Anne Keränen, Anneli ja Matti Tolonen, laulu.

■ **Laulaen Luojaansa kiittää** ma 6.6. klo 18. Kyllikki Karjalaisen eläkkeelleläh-tökonsertti. Monia kuoroja ja solisteja, Käsikeloyhtye Dolce Richard Nichollsin johdolla. Kahvitarjoilu.

■ **Motoristikirkko** su 12.6. klo 15 Syvänniemen kirkon pihassa. Johanna Porkola ja Anne Keränen.
Messu su 19.6. klo 13. Risto Huotari ja Valteri Tuomikoski.
Messu su 26.6. klo 13. Sanna Alanen ja Eveliina Modinos.

MAANINGAN KIRKKO Maaningantie 33

Lasten kevätkuuhla ja eskariin lähtevien siunaus ke 25.5. klo 18.

Messu su 29.5. klo 10. Raija Jokela ja Talvikki Attila-Pekonen.

Koulujen kevätkirkko la 4.6. klo 9.15. Heli Kyhyräinen, Raija Jokela ja Talvikki Attila-Pekonen.

Messu su 5.6. klo 10. Sirpa Nummenheimo ja Talvikki Attila-Pekonen.

Messu su 12.6. klo 10. Sanna Alanen ja Valteri Tuomikoski.

Messu su 19.6. klo 10. Sanna Alanen ja Eveliina Modinos.

Poukama 1:n Konfirmaatiomessu su 26.6. klo 10. Raija Jokela, Heli Kyhyräinen, Henrik Pääkkönen ja Talvikki Attila-Pekonen.

MUUTA

Hautojenlaittopäivä ke 8.6. klo 10. Kahvitarjoilu, arpajaiset.

■ **Juhannuskirkko** la 25.6. klo 13 Vian-nan vanhalla myllyllä. Raija Jokela.

■ **Retki Pyhänturille Kairosmajoille** 3.9.–10.9. Lähtö patikoimaan ja vietämään omaa Kairoa-aikaa lumoavaan Lappiin. Ennakoilmoittautuminen ja tied. 15.6. mennessä Margit Ruotsalaiselle 050 410 9253.

MAANINKATALO Maaningantie 32

Nuortenilta to 26.5. klo 18–20
Rukouspiiri perjantaisin klo 13–14 Vor-lokossa.

■ **Perhetapahtuma** la 28.5. klo 10–14 Mukana mm. nukketeatteri Sytkyt, kaverikoirat, katusähly säävarauksella, kasvomaalausta, valokuvaus, rumpupaja ja muuta mukavaa. Tapahtuma on maksuton, ateriamaksu 4 € / 2 € Yhteisvastuukeräykselle.

DIAKONIA

Kallaveden seurakunnan diakoniatyön päivystykset: seuraavasti **Kallaveden kirkon diakoniatuomisto** (Rauhalahdentie 21) maanantaisin klo 10–11 p. 040 4848 332, (Jynkkä, Levänen, Läntinen maaseutu). **Petosen diakoniatuomisto** (Petosen seurakuntatalo, Pyörönkaari 21) maanantaisin klo 10–11 p. 040 4848 333 (Penttonen, Pirtti, Pitkälahti, Rautaniemi, Savolanniemi, Eteläinen maaseutu). **Diakoniatyöntekijä tavattavissa ilman ajanvarausta** tiistaisin klo 9–10.30. **Maaningan diakoniatuomisto** (Maaningankatalo, Maaningantie 32,) torstaisin

BRUMMM

Motoristikirkko

Karttulan Syvänniemen kirkon pihalla sunnuntaina 12.6. klo 15. Mukana pastori Johanna Porkola ja kanttori Anne Keränen.

Gospel Riders: Yksi Tie – En Väg

Gospel Riders on valtakunnallinen kristitty moottoripyöräkerho. Gospel Ridersin vuoden 2016 7xSF *Yksi Tie – En Väg* -kiertue lähtee Keuruulta juhannuksena 25.6. ja päättyy MOJ-tapahtumaan (lyhenne tulee sanoista Message of Joy, Ilosanoma) Tampereelle 15.7. Motoristiryhmiä on kiertueella viisi ja paikkakuntia noin 100 kolmen viikon aikana. Torstaina 30.6. kiertue pysähtyy Karttulan torille, jossa järjestetään evankelointitapahtuma yhteistyössä seurakunnan kanssa. Tarjolla siis evankeliumia, kahvia ja moottoripyörrien päpäriä.

Gospel Riders Karttulan torilla torstaina 30.6. alkaen klo 10.

PERHEILLE

Perhetapahtuma Maaningalla

Toimintaa koko perheelle Maaningakatalon ja kirkon ympäristössä.

Ruokailu Maaningakatalolla klo 11–12. Ateriamaksu 4 € / 2 € Yhteisvastuukeräykselle.

Tapahtuman pääesiintyjänä on nukketeatteri Sytkyt seurakuntatalossa klo 12. Toimintana luvussa askartelua, kaverikoiria, kasvomaalausta, satunurkka, rumpupaja, katusähly ja kynsilakkauksia sekä monta muuta mukavaa toimintapistettä. Kirjasto on avoinna klo 10–14.

Perhetapahtuman järjestävät yhteistyössä Kuopion Kaupungin nuorisopalvelut, MLL, 4H Maaninka, Kansalaisopisto, Maaningan lähikirjasto, Siilinjärven kamerat Ry, Kaverikoirat ja Kallaveden seurakunta, Maaningan alue.

Perhetapahtuma Maaningakatalolla lauantaina 28.5. klo 10–14

Löydä lisää tapahtumia

klo 9–11 p. 040 4848 372.
Karttulan diakoniatointi-
misto. (Karttulan seurakuntakoti, Kissakuisentie 14), torstaisin klo 9–11 p. 040 4848 539. Voit jättää viestin puhelinvastaajaan. Meidät tavoitat Facebookissa: KalavedenSeurakunnanDiakoniatyö.

Puistojumppa Pyhän Johanneksen kirkon pihalla kesä-keskiviikkoisin

paikka pienille lapsille vauvoista leikki-ikäisiin vanhempineen. Tarjolla aamupalaa.
Messu su 5.6. klo 10. Saarna Sanna Mertanen. Aulikki Mäkinen, Tintti Tinkala.

Kesis 6.–10.6. ja 13.–17.6. klo 10–14 takkahuoneessa.

Anita Tilles, Sanna Ollikainen, Salla Nousiainen.

■ **Tanssillinen fantasia** ma 6.6. klo 18. Anna Maria McElwain ja Riikka Puumalainen.

■ **Erityisrippikoulun konfirmaatiomessu** su 12.6. klo 10. Saarna Matti Pehkonen. Heikki Hyvärinen, Jarkko Maukonen.

■ **Pyhän tanssin tuokiot** ke 15.6., to 16.6. ja pe 17.6. klo 8.30–10.30 ja 17–19.

■ **Kesän nuorten illat** torstaisin 16.6.–4.8. klo 18–21 takkahuoneessa. Tarjolla ilta-palaa.

■ **Rytty I rippikoulun konfirmaatiomessu** su 19.6. klo 10. Saarna Jussi Herranen. Sanna Mertanen, Heikki Mononen.

■ **Savonkielinen juhannuskirkko** juhannuspäivänä 25.6. klo 10. Saarna Heikki Hyvärinen. Heikki Mononen.

■ **Messu** su 26.6. klo 10. Saarna Milla Huttunen. Heikki Hyvärinen, Joona Kärnä.

■ **Kesäpuuhakerho** alakouluikäisille lapsille 28.6.–27.7. tiistaisin ja keskiviikkoisin klo 10–13 takkahuoneessa. Omat eväät mukaan.

MUUTA

■ **Hartaus** juhannuspäivänä 25.6. klo 12 Päivärannan siirtolapuutarhalla. Heikki Hyvärinen, Milla Huttunen, Heikki Mononen.

■ **Messu** su 26.6. klo 13 Mäntylän palvelukeskuksessa, Untamonkatu 5. Heikki Hyvärinen, Anne-Mari Mertanen, Milla Huttunen, Joona Kärnä.

■ **Männistön seurakunnan ja Tuomio-kirkkoseurakunnan leiri ikääntyneille ja omaishoitajille** 16.–18.8. Hirvijärven leirikeskuksessa. Leirin hinta 50 €. Ilmoittautuminen 5.8. mennessä seurakuntien vaihteeseen 017 158 111. Ohjaajat Anne-Mari Mertanen 040 4848 406 ja Birgitta Oksman 040 4848 284.

KASTETUT

Alina Ella Maria Suhonen, Ada Lilja Anniina Parkkinen, Jiri Tuomas Olavi Julkunen, Lotta Maria Anneli Mönkkönen, Veikko Matias Juntunen, Ingrid Maria Amalia Danner, Veeti Markus Gabriel Turunen, Jaajo Leo Kalevi Hiltunen.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Timo Jaakko Ukkola ja Sanna Maria Ikonen, Mika Tapani Perämaa ja Päivi Maarit Hiekanmäki.

KUOLLEET

Eeva Katri Hiltunen 94 v, Viljo Kalervo Laakkonen 70 v, Raili Sohvi Laitinen 85 v, Tapani Henrik Pennanen 82 v, Jouko Kalevi Hartikainen 80 v, Pirkko

Irma Luostarinen 76 v, Pentti Ensio Martikainen 93 v, Riitta Maija Kaarina Kyheröinen 74 v, Heikki Olavi Hujanen 20 v, Tarja Tuula Sinikka Uusimäki 56 v, Hilja Maria Kinnunen 87 v, Jorma Aatos Lapveteläinen 88 v, Mikko Olavi Nyyssönen 61 v.

PUIJO

Puijon seurakunnan toimisto 040 4848 410, ma–pe klo 9–15 puijo@evl.fi

PUIJON KIRKKO Taivaanpankontie 3

040 4848 419

■ **Perhemessu** su 29.5. klo 10. Mari Voutilainen saarnaa, Jaana Marjanen, Hanna Vasiljev, Susanna Pakkala-Koskelainen, Tuula Pitkänen, Anna Antikainen. Juha Antikainen, laulu. Tekemisen riemua kummin kanssa kirkon mäellä, tarjoilu.

■ **Iltapäiväkonsertti** su 29.5. klo 15. Jousitrio soittaa W.A. Mozartin *Divertimento* Es-duurissa sekä A. Schnittken trion jousille. Mikko Väisänen, Peter Gospodinov ja Kukka Gröndahl. Ohjelma 10 €.

■ **Messu** su 5.6. klo 10. Jaana Marjanen saarnaa, Mari Voutilainen, Kari Kuula, Joona Saraste.

■ **Kesäinen musiikkituokio** ke 8.6. klo 13. Barokkimusiikkia. Ilkka Virta, kitara. Kahvitarjoilu.

■ **Messu** su 12.6. klo 10. Teemu Voutilainen saarnaa, Mari Voutilainen, Jenni Tabell, Anna Antikainen.

■ **Messu** su 19.6. klo 10. Mari Voutilainen saarnaa, Teemu Voutilainen, Päivi Perttilä. Lapsille pyhäkoulu.

■ **Kesäinen musiikkituokio** ke 22.6. klo 13. Lauluterveisä Afrikasta. Laulamme yhdessä afrikkalaisperäisiä virsiä ja lauluja. Päivi Perttilä. Kahvitarjoilu.

■ **Juhannuspäivän messu** la 25.6. klo 10. Teol. yo Jenni Tabell saarnaa, Teemu Voutilainen, Anna Antikainen.

■ **Messu** su 26.6. klo 10. Teol. maist. Laura Kempainen saarnaa, Kari Kuula, Anna Antikainen.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS Taivaanpankontie 3

■ **Kesäkahvila perheille** pe 10.6. ja pe 17.6. klo 9.30–13. Kahvilaan voi tulla oman aikataulun mukaan. Toimintatuokiot klo 10, 11 ja 12.

■ **Avoim Kesis 1.–6.-luokkalaisille** 13.–16.6. klo 10–14. Askartelua, ulkoilua, pelailua. Omat eväät mukaan. Ei ilmoittautumista.

■ **Pihaseurat** ke 15.6. klo 18. Teemu Voutilainen, Maija Antikainen, Joona Saraste.
■ **Pihaseurat** ke 29.6. klo 18. Kari Kuula, Minna Toivanen, Anna Antikainen.

Perhemessu Puijon kirkossa su 29.5. klo 10

PERHETYÖ

■ **Kesäkahvila perheille** klo 9.30–13. **Jynkänvuoren kerhuhuone** ke 8.6. ja ke 15.6. **Karttulan seurakuntakoti** to 9.6. ja to 16.6. **Maaninkatalo** ma 6.6. ja ma 13.6. **Petosen seurakuntatalo** to 9.6. ja to 16.6. **Vehmasmäen kappeli** ke 8.6. ja ke 15.6.

KASTETUT

Oliver Marko Cristian Karvonen, Venla Ella Maria Mömmö, Venni Terho Hermannin Karppa, Moona Olivia Roivainen, Elli Matleena Lappi, Elias Jooa Samuel Koivisto, Milla Jasmine Mäkinen, Elli-Noora Wilhelmiina Pöyhönen, Eevi Ilona Korhonen, Sairi Arja Anita Aholainen, Tapio Hannu Jukka Eskelinen, Kimi Eino Mikael Tuovinen, Isla Aurora Mutanen, Niklas Valtteri Turunen, Yasmin Milena Adele Hämäläinen, Ada Emilia Airaksinen, Aino Eila Natalia Matikka, Matias Herman Mikael Forsberg.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Antti Tapani Räsänen ja Sonja Annukka Kuosmanen, Jari Juhani Oinonen ja Merja Hannele Näresalmi, Pasi Juhani Nyyssönen ja Henna Rita Lappalainen, Antti Tapani Lapp ja Jonna Mimmi Marianne Mainiemi.

KUOLLEET

Soini Tellervo Paulus 88 v, Tuija Anitta Ahlström 54 v, Lempi Helena Voittomäki 96 v, Tyyne Kyllikki Karttunen 91 v, Matti Lauri Juhani Laamanen 55 v, Hannu Juha Antero Hyvärinen 65 v, Irma Irene Airas 67 v, Pertti Kalevi Juutilainen 78 v, Jessica Sofia Charlotta Suutarinen 1 kk.

MÄNNISTÖ

Männistön seurakunnan toimisto 040 4848 379, ma–pe klo 9–15 mannisto@evl.fi

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO Kelloahdentie 8

040 4848 386

■ **Messu** su 29.5. klo 10. Saarna Salla Tyräinen. Aulikki Mäkinen, Tintti Tinkala, Heikki Mononen. Diakonissa Ulla Halosen lähtöjuhla ja kirkkokahvit.
■ **Puistojumppa** keskiviikkoisin 1.6.–27.7. klo 10.30–11.15 kirkon pihalla. Järj. Kuopion kaupunki.
■ **Kesäperhekerho** torstaisin 2.6.–28.7. klo 10–11.30 takkahuoneessa. Kohtaamis-

NÄYTTELY

Kastepukunäyttely

Muuruvedelle kootaan kastepuvuista näyttely, joka korostaa kasteen merkitystä ja arvoa. Näyttelyn yhteydessä esitettävään vihkoseen on koottu tietoja kristillisen kasteen historiasta ja kastepuvun historiasta. Vanhin näyttelyyn tulevista puvuista on 1800-luvun lopulta. Puku on Muuruveden Kosken Heikkilän kastepuku Asta Karppiselta ja Reino Hartojoelta.

Näyttelynavaajaisia vietetään Muuruveden Vanhassa pappilassa, Papintie 16, sunnuntaina 5.6. klo 13. Avajaiset aloittaa Kesäsununtain sanajumalanpalvelus.

Kastepukunäyttely siirretään Muuruveden kirkkoon Kesäkihauksen ajaksi lauantaina 11.6. klo 10–15. Jatkossa näyttely on avoinna Muuruveden kirkossa arkisin 20.6.–29.7. ma–pe klo 11–16, kun Muuruveden kirkko on tiekirkkona.

TUIJA HYTTINEN

RUKOUS

Taas niityt vihannoivat ja laiho laaksossa. Puut metsän huminoivat taas lehtiverhossa. Se meille muistuttaapi hyvyyttä, Jumala, ihmeitä julistaapi se vuosi vuodelta.

Virrestä 571

SANALLISTA

Katoavat ja katoamattomat aarteet

Luuk. 16: 19–31

Jeesus puhui tämän vertauksen: ”Oli rikas mies. Hänen vaatteensa olivat purppuraa ja hienointa pellavaa, ja päivästä päivään hänen elämänsä oli pelkkää ylellisyyttä ja juhlaa. Mutta hänen porttinsa pielessä virui köyhä Lasarus, täynnä paiseita. Köyhä olisi nälkäänsä halunnut syödä niitä ruokapaloja, joita rikkaan pöydältä putoili. Koiratkin tulivat siihen ja nuolivat hänen paiseitaan.”

Lenkille mars mars!

Kallein aarteemme? Syntien anteeksiantamus ja taivaan koti. Jeesus on sen meille hankkinut. Siirrytään siis seuraavaan aarteeseen.

Se on keho. Ruumis. Fyysinen olemuksesi. Se on ihmisen toiseksi kallein aarre. Jos keho voi hyvin, koko ihminen voi hyvin. Jos kehossa on vikaa, se tuntuu kaikessa elämässä.

Siksi kehosta täytyy pitää hyvää huolta. On syötävä terveellisesti. On harrastettava sopivasti liikuntaa. Tämä tietenkin tiedetään.

Mutta sitä ei kovinkaan usein muisteta, että kehosta huolehtiminen on myös hengellinen tehtävä. Jumala on antanut minulle tämän ruumiin. Se ei ole vain sielun kuori, vaan kallis Pyhän Hengen temppeleli.

Siksi kehosta huolehtiminen ei ole vain henkilökohtainen makuasia. Kukaan kristitty ei voi sanoa, että minua kiinnostaa enemmän hengen maailmat, joten jätän liikunnan vähemmälle. Joka rukoilee ahkerasti, mutta ei välitä siitä, mitä syö, rukoilee väärin. Hän pyytää siunausta, mutta ei tee omaa osaansa.

Ruumiin hoitaminen kuuluu jokaisen kristityn hengellisiin velvollisuuksiin. Ja toisin päin: on synty maata sohvalta illat pitkät. On syntiä syödä verisuonet huonoon kuntoon ja juoda maksa poks-tilaan.

Siinä laiminlyödään kallis aarteemme. Tämä rakas keho, joka on yhtä kuin minä itse.

Vastuu kehostamme on monestakin syystä jäänyt lapsipuolen asemaan hengellisessä opetuksessa ja elämässä. Tulokoon siis herätys, ja alkakoon se minusta.

KARI KUULA
Puijon seurakunnan kappalainen

TAKSI Ari Turunen
0400 572 929
 KUOPIO
 PYÖRÄTUOLI- JA PAARIKULJETUKSET 1+8

PERUNKIRJOITUKSET
 testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla ja joustavin maksuehdoin
Herastuomari Leila M. Tuomainen
 p. 044 211 9876

Perunkirjoitukset
 Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
 Tapionkatu 5–9 Kuopio
 (myös Siilinjärvi, Nilsjä) Tillsara p. 040 140 3262

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.
ASIANAJOTOIMISTO ESA AIRAKSINEN
 Tulliportinkatu 34, Kuopio
 (017) 262 5300, esa.airaksinen@kolumbus.fi

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI & CO. OY
 Seppo Kolari, Matti Reinikainen, Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
 Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
 (017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
 www.kolari-co.fi

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT
 esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus alkaen 300 € + kulut + alv 24 %
Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy
 Puistokatu 6, 70110 Kuopio
 puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
 www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

Heikkisen Kukkatarha
 Jokipellontie 96, Vehmassmäki • p. 017 3623 215
 MA-PE 9-20, LA-SU 9-18 • www.kukkatarha.fi • myynti@kukkatarha.fi

Kodin Kukkpalvelu
 Kuninkaankatu 26, keskusta • p. 2612 438
 ARK. 9-17, LA 9-14 • www.kodinkukkpalvelu.fi

Kukka-Hanski
 Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Linjurin Kukka
 Puijonkatu 45 • p. 046 921 4720
 • JOKA PÄIVÄ 8-18 • info@linjurinkukka.fi

Sähköasennus Hannu Tuomainen
 Puh. 050 553 8767
 hannu.tuomainen@netti.fi

KAIKKEA KIVAA KOTIIN KEITTIÖTUNING
 WWW.KEITTIOTUNING.FI

Tietokoneapu Kotitalousvähennys 45%
 www.order.fi
 040 5844 045

• Matot • vuodevaatteet • ym.
PYYKKISATAMA
 Iltkonnienkatu 27, 70500 Kuopio
 Puh. (017) 263 3128
 www.pyykkisatama.fi

Ilmoitusmarkkinointi
 Jaana Mehtälä 041 454 6594
 jaana.mehtala@kotimaa.fi

kotimaa24.fi

Sielunhoito-terapia SYDÄN-JUURI
 terapeuttista sielunhoitoa perheneuvontaa
 Helena Lehtimäki, YTM Sos.työntekijä, uusperheneuvoja Sielunhoitoterapeutti (ACC)
 P. 045 3156464, Kuopio hennalehtimaki@gmail.com
 www.sydanjuuri.fi

Puijon Maja palvelee lämmöllä
 arjessa ja juhlassa niin ilon kuin surunkin hetkinä

- juhlaravintola
- lounasravintola
- hotelli
- sauna- ja kokoustilat

Kysy lisää ja pyydä tarjous puh. 044 552 4810 myynti@puijo.com

Puijon torni Hotelli Puijon maja
 www.puijo.com

Puijotie 135, 70300 Kuopio

SEURAKUNNAT 25.5.–28.6.2016

POUKAMA
Poukamantie 105
 Poukaman takkailta ke 25.5. klo 19. Ohjelma, iltapala, saunat. Heli Nuutinen.
 ■ Siioninvirsien veisuut su 29.5. klo 18. Mari Voutilainen.
 ■ Kuopion ev.lut. seurakuntien juhannusjuhla pe 24.6. klo 18. Hartaus, yhteislaulua, rastirata perheille, puuhaa lapsille. Tarjoilua Yhteisvastuukeräyksen hyväksi. Omat makkarat voi ottaa mukaan. Teemu Voutilainen, Anna Antikainen, Susanna Pakkala-Koskelainen, Riitta Murtorinne. Maksuton linja-autokuljetus. Matkoilta voi nousta kaikilta paikallisliikenteen pysäkeiltä. Linja-autoissa kyltti *Poukaman juhannus* sekä reitin numero. Huom! Yksitysautojen pysäköinti Antikkalan P-alueelle ja Kallantie 7 Kuopion Autokatsastuksen parkkipaikalle, joilta kuljetus Poukamaan. Poukaman leirikeskukseen ei saa ajaa omilla autoilla. Katso bussikuljetuksen tarkemmat tiedot seurakuntailmoitusten alusta.

MUUTA
Hartaus ja virsikuokio pe 27.5. klo 13. Puijonlaakson toimintakeskuksen juhlasalissa. Mari Voutilainen, Esa Sihvonen.
Hartaus su 12.6. klo 13. Kolmisopen ryhmäpuutarha, Onnela, Ryhmäpuutarhatie 75. Mari Voutilainen, Anna Antikainen.

KASTETUT
 Nooa Aaron Olavi Tiikkainen, Eerik Artturi Väisänen, Vilja Emilia Piirainen, Vilho Veikko Juhani Mutikainen, Kaisla Aili Estelle Valo, Venny Maija Annikki Siipola, Elsa Sofia Hartikainen, Ropi Poika Marjala.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT
 Pertti Juhani Teeriniemi ja Anna-Maria Keränen.

KUOLLEET
 Eino Kalevi Pitkänen 86 v, Rauha Inkeri Kuokkanen 87 v, Sylvi Elina Lipponen 99 v, Aino Kuusela 100 v, Martti Ilmari Kallunki 90 v, Eila Kyllikki Luukkonen 85 v, Sirkka Inkeri Savola 90 v, Tomi Pentti Oskari Soinen 20 v, Seija Anneli Pätynen 77 v, Pentti Koponen 90 v, Martta Venäläinen 94 v, Martti Olavi Tirkkonen 75 v.

PERHEASIAIN-NEUVOTTELUKESKUS
Suokatu 22
 Luottamuksellista keskusteluapua parisuhteen kysymyksissä. Yhteydenotot ma–pe klo 9–11 040 4848 480 tai sähköpostitse perheneuvonta.kuopio@evl.fi. Löydät meidät myös Facebookista www.facebook.com/groups/PNKKuopio.

DIAKONIAKESKUS
 Kierrätysmyymälä sijaitsee Keskus-seurakuntatalolla, Suokatu 22, B-rapun pohjakerroksessa. Kierrätysmyymälä on avoinna 22.6. saakka maanantaisin, keski-

KERHOUITUUKSIA
Kesäperhekerho
 Kesäperhekerho yhdistää Pyhän Johanneksen kirkolla normaali-kausina toimivat perhe- ja vauvakerhon. Kesäperhekerhoon ovat tervetulleita kaikki äidit, isät, mummut ja kummit lapsineen.
 Tarjolla on aamupalaa, yhteistä keskustelua vanhemmille ja touhua ja leikkiä lapsille. Hyvällä säällä voidaan kerhoilla myös ulkona. Kesäperhekerho on avoin kerho, jonne ei tarvitse erikseen ilmoittautua, vaan voit tulla silloin kun sinulle sopii.
 Pyhän Johanneksen kirkolla (alakerran takkahuone, C-ovi) torstaisin klo 10–11.30 kesällä 2.6.–28.7.

Avoin Kesis 1.–6.-luokkalaisille
 Kesis on toimintaa: askartelua, ulkoilua, pelailua ja kaikkea kivaa. Omat eväät mukaan. Ei ilmoittautumista, voi tulla niinäpä päivinä kun itselle sopii.
Puijon kirkolla (Nuorisotalon puolella), 13.–16.6. klo 10–12.
 Löydä lisää tapahtumia

ARKKI
Lähtökahvit
 tiistaina 31.5. klo 12–15 Arkissa, torin alla Apajassa.
 KUOPIO EV.LUT. SEURAKUNNAT

viikkoisin ja perjantaisin klo 10–12. Lisätietoja antaa Annu Paulus 040 4848 468.
Diakoniaikeskuksen muun henkilökunnan tavoitat parhaiten puhelimitse arkisin virka-aikaan klo 8–16. Diakoniajohdaja Seppo Marjanen 040 4848 463. Toimistosihiteeri Sari Hyvärinen 040 4848 464. Päihde-, työttömyys- ja katulähetystyö, diakoni Jarmo Tarkkonen 040 4848 465. Mielenterveys- ja kriminaalisyö, diakoni Stina Malinen 040 4848 466. Vammaistyö, viittomakielen tulkki Marjo Paakkari-Kettunen 040 4848 467.

SIILINJÄRVI
Kirkkoherranvirasto ja taloustoimisto avoinna arkisin klo 9–11 ja 12–14 p. 017 288 4600 (khranvirasto), 017 288 4620 (talouststo). Haarahongantie 4, 71800 Siilinjärvi. Kirkkoherranvirasto ja taloustoimisto ovat suljettu ke 25.5.

SIILINJÄRVEN KIRKKO Haarahongantie 2
Perjantaimessu pe 27.5. klo 18.30. Leena Laurinkari. Messun jälkeen iltatee Päätysalissa.
Messu su 29.5. klo 10. Leena Laurinkari, Satu Väättäin, Marjaana Kaisto. Kirkkokahvit lähetyskellarilla.
Messu su 5.6. klo 10. Satu Väättäin, Jaakko Tölli, Marjaana Kaisto.
Messu su 12.6. klo 10. Matti Hoffrén, Satu Väättäin.
Konfirmaatiomessu, päiväriipari la 18.6. klo 14. Jaakko Tölli, Leena Laurinkari, Airi Heiskanen.
Konfirmaatiomessu, Rk 5 su 19.6. klo 10. Leena Laurinkari, Satu Väättäin, Kari Kolehmainen, Heini Heide.
Konfirmaatiomessu, Rk 6 su 19.6. klo 14. Unto Niskanen, Matti Hoffrén, Airi Heiskanen.
Sanajumalanpalvelus la 25.6. klo 10. Leena Laurinkari, Airi Heiskanen.
Messu su 26.6. klo 10. Satu Väättäin, Jaakko Tölli, Heini Heide.
 ■ **Tiekirkko** 27.6.–7.8. Kirkko avoinna päivittäin klo 11–16. Kirkon kellarissa esillä Mikko Pitkäsen taidetta Tiekirkko-koikoina.
SIILINJÄRVEN SEURAKUNTATALO Haarahongantie 4
Tiekirkko-info to 26.5. klo 17. Tulevan

Löydä lisää tapahtumia

kesän Tiekirkko-oppaiksi ilmoittautuneille Päätysalissa.

Ravintoa Raamatus- to 26.5. klo 18. Kokoushuone. Aiheena *Ilmestyskirja*.

Kehitysvammaisten Kiva-kerho to 2.6. klo 15. Nuorten kerhotila.

Lähetystöön kesäkahvit to 16.6. klo 9. Kahvila Huuli ja lähetyskellari. Lähetystyöntekijä Jenni Shakya kertoo kansainvälisyydestä kirkon työssä klo 10.

VUORELAN KIRKKO

Rissalantie 2

Sanajumalanpalvelus su 29.5. klo 13. Leena Laurinkari, Satu Väättäinen, Marjaana Kaisto.

Messu su 19.6. klo 10 (huom. aika), Matti Hoffrén, Airi Heiskanen.

MUUTA

Hartaushetki ke 1.6. klo 14. Akuliina.

Hautojenlaittopäivä ke 8.6. klo 8. Viinamäen hautausmaa.

Juhannusjuhla Ruokoniemen leirikeskuksesta pe 24.6. klo 18. Linja-autokuljetus juhlaan Vuorelan kirkolta klo 17.00 ja Siilinjärveltä srk-talon parkkipaikalta klo 17.30. Hinta 5 €.

Diakoniatyön retki Vaasa – Pietarsaari – Kokkola 16–18.8. Hinta n. 270 €, joka sisältää kuljetukset, majoittumisen puolihoidolla sekä sisäänpääsymaksut tutustumiskohteisiin. Lisätiedot ja ilm. Erja Valkonen 044 728 4644 erja.valkonen@evl.fi

KASTETUT

Urho-Otto Armas Nevalainen, Oona Eva Sarafina Pesonen, Cecilia Sofia Smolander, Toni Marko Olavi Musikka, Niilo Eelis Rautaparta, Jarkko Topias Säkkinen, Hilma Pauliina Holopainen, Elias Onni lisäksi Enbuske, Kiia Elli Linnea Rantala, Aaro Matti Tuomas Tolonen, Aada Sandra Julia Tiitta, Helmi Kerttu Elina Vähäsarja.

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Marko Tapani Pitkänen ja Arja Tuulikki Timonen, Jarkko Aki Mikael Manninen ja Tiina Riikka Jormalainen, Juho Taavetti Tuomainen ja Tiina Jasmiina Metros, Marko Juhani Pitkänen ja Anu Marja Helena Lappalainen.

KUOLLEET

Terttu Tuulikki Parviainen 83 v, Emil Johannes Sonninen 88 v, Kerttu Kyllikki Rantala 77 v, Helvi Marjatta Hyttinen 85 v, Reino Kinnunen 82 v, Seppo Kalevi Puurunen 86 v, Ilmi Marjatta Poutiainen 85 v, Iiris Kaarina Lehmus 64 v, Eila Aliina Rönkä-Rapakko 88 v.

JÄRJESTÖT

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS Sairaalakatu 11, Kuopio

017 262 2082, p-savonkl@sekl.fi, www.pskl.fi

Seuraava Kirkko ja koti ilmestyy 29.6.

Pienryhmät ovat kesätaulolla 1.6.–31.8.

KANSAN RAAMATTUSEURA Sanan Kulma, Tulliportinkatu 22, Kuopio

www.kansanraamattuseura.fi/kuopio, krs-kuopio@sana.fi, 0207681660

Sanan ilta Sanan Kulmassa pe 27.5. klo 18. Pelastushistorian liitot osa 5. Uusi liitto; Olli Seppänen, Johanna Seppänen, Sirku Pääkkönen.

SUOMEN RAAMATTUOPISTO

Kotiseurat to 26.5. klo 18 Rauno ja Aino Riekolla, Keskusraitti 23, Maaninka. Mukana mm. Jorma Rämö ja Jouko Kauhanen.

Miesten eräviikonloppu Tiilikan kansallispuistossa Rautavaaralla pe–su 10.–12.6. Kimppakyyti Kuopiosta. Tied. ja ilm. Jouko Kauhanen, 050 577 3780.

Raamattuopiston ystävärasteily Juojärvellä, Tuusniemen satamasta, la 13.8. klo 12. Risteilyn jälkeen ruokailu ja seurat, kirjamyynti. Ilm. su 7.8. mennessä Jouko Kauhaselle, 050 577 3780.

Ruskaretki Vuontispirtille Pallaksen maisemiin 10.–17.9. Ilm. 23.6. mennessä. Soita Jouko Kauhaselle, 050 577 3780.

KUOPION YMPÄRISTÖN RAUHANYHDISTYS

Ahmatie 22, Kuopio

Seurat su 5.6 klo 18 Rauhanyhdistyksellä. **Muuraveden kirkkopyhä** su 12.6 klo 13 Muuraveden kirkossa.

Seurat su 12.6 klo 18 Rauhanyhdistyksellä.

Seurat su 19.6 klo 18 Rauhanyhdistyksellä.

Seurat su 26.6 klo 18 Rauhanyhdistyksellä.

NNKY

Suokatu 22 B, 4. krs, Kuopio

044 772 1928

www.ywca.fi/paikallinen toiminta/kuopio

Kirjallisuuskahvila su 29.5. klo 14 Samulissa. Jenni Kirves: *Aino Sibelius, ihmeellinen olento*. Kirjan esittelee Liisa Voutilainen, juonto Marja-Leena Konttinen. Keskustelua, kahvi.

AHOLANSAARI

Tiedustelut 050 4641 000, www.aholansaari.fi, aholansaari@aholansaari.fi

Seppä Högman -symposium la 28.5.

Aholansaari su 29.5.

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS

Kuninkaankatu 22, Kuopio

Seurat su 19.6. klo 19 Hiltulanmäellä, Nilsia.

Maakirkko ja seurat su 26.6. klo 13 Pisalla.

Seurat su 26.6. klo 19 Rommeikossa, Nilsia.

Männistön ja Tuomiokirkko-seurakuntien

LEIRI IKÄÄNTYNEILLE JA OMAISHOITAJILLE

Hirvijärven leirikeskuksesta 16.8–18.8. 2016.

Leirin hinta 50 €.

Ilmoittautuminen 5.8. mennessä seurakuntien vaihteeseen 017 158 111.

Leirin ohjaajina toimivat diakoni Anne-Mari Mertanen puh.040 4848406 ja diakoni Birgitta Oksman puh. 040 4848284.

Kesäkahvila

PERHEILLE klo 9.30-13

Tervetuloa koko perhe!

Ei ennakkoilmoittautumista!

Lisätietoja toiminnasta

saa lastenohjaajilta ja yhteisen lapsityön toimistosta, puh. 040 4848 482.

Tuomiokirkkoseurakunta
Rönön puisto: ma 6.6. ja ma 13.6.
Kirkonmäki: ti 7.6. ja ti 14.6.
Inkilänmäki, puisto: ke 8.6. ja ke 15.6.
Suokatu 22: to 9.6. ja to 16.6.

Puijon seurakunta
Puijon kirkko: pe 10.6. ja pe 17.6.

Alavan seurakunta
Alavan kirkko: ma 6.6., ma 13.6. ja ma 20.6.
Lehtoniemi: ma 6.6., ma 13.6. ja ma 20.6.

Järvi- Kuopion seurakunta
Nilsia, iso pappila: ma 6.6., ma 13.6. ja ma 20.6.
Tuusniemi: pe 17.6.

Kallaveden seurakunta
Jynkänvuori: ke 8.6. ja ke 15.6.
Karttula: to 9.6. ja to 16.6.
Maaninka: ma 6.6. ja ma 13.6.
Petosen seurakuntatalo: to 9.6. ja to 16.6
Vehmasmäki: ke 8.6. ja ke 15.6.

NÄYTTELY

Vehmersalmella valokuvanäyttely, tiekirkko ja kesäkahvila

Tulevana kesänä Vehmersalmen kirkossa voi tutustua opastettuun tiekirkkoon, nauttia kesäkahvit sekä syventyä omasta seurakunnasta kertovaan valokuvanäyttelyyn *Monta jäsentä – yksi ruumis. Vehmersalmen aluiseurakunnan elämäkuvia*.

”Aluiseurakunnan vastuuryhmä pohti keväällä, miten saisimme ihmisille tietoa siitä, mitä kaikkea seurakunnassamme tapahtuu. Päädyimme toiminnan esittelyyn valokuvilla, joissa kuvaajina ovat seurakuntalaiset, vastuuryhmäläiset ja seurakunnan työntekijät”, taustoittaa **Riitta Junnila-Savolainen**.

”Oman seurakunnan valoku-

via katsellessa nousevat esiin omat tunnelmat ja yhteisöllisyys. Kuvien äärellä on mukava viipyillä, kohdata toisia ja vaihtaa ajatuksia.”

Erikokoiset valokuvat ripustetaan kirkon sivulaivassa kankaisiin, jotka ulottuvat katosta lattiaan. Kuvat on valittu siten, että niistä kuvastuu omalla tavallaan kohtaaminen ja hiljentymisen.

Vehmersalmen kirkko on tiekirkkona 20.6.–29.7. maanantaita perjantaihin klo 11–16. Kirkossa oppaina ovat vapaaehtoiset seurakuntalaiset. Valokuvanäyttely on auki tiekirkon ja tilaisuuksien aikana.

Kirkonmäellä voi nauttia myös kesäkahvilan antimista tiekirkon

Suntio Virpi Jetsonen ja Riitta Junnila-Savolainen sovittelevat valokuvien taustalle menevää kangasta.

aikana perjantaisin klo 12–15. Paikalliset järjestöt ja yhdistykset leipovat ja laittavat kahvit tarjolle ke-sävieraita varten.

Tiekirkon, kesäkahvilan ja valokuvanäyttelyn avajaisia vietetään pe 17.6. klo 12–15.

SEIJA RYTKÖNEN

Löydä lisää tapahtumia

Kesän iltamusiikit Tuomiokirkossa

Kesän iltamusiikit tuovat konserttitervehdyksensä Kuopion 200-vuotiaalle tuomiokirkolle paikallisten ammattilaisten sekä vuosien aikana yhteistyötä tehneiden henkilöiden välityksellä.

Kesän iltamusiikkien avajaiskonsertti toteutetaan yhteistyönä Lapinlahden musiikkileirin kanssa, samalla juhlietaan kirkon uutta Steinway & Sons -flyygeliä pianisti **Eero Heinosen** ja sellisti **Klaus Mäkelän** soittamin sävelin.

Suomen keskikesän valkeuden aikaan konsertoivat Puijon kamarikuoro, Tahdistin-orkesteri sekä Käsikellokuoro Dolce, jotka ovat kuopiolaisina kokoonpanoina kuuluneet aktiivisesti Tuomiokirkon musiikilliseen historiaan.

Konserttisarjan päätavoite on alusta lähtien ollut esitellä monipuolisesti urkutaideita. Äskettäin peruskorjatut urut juhlivat omaa 30-vuotista taivaltaan Turun tuomiokirkon urkuri **Markku Hietaharjun** ja Unkarin ystävyysseurakunta Györin urkuri **Istvan Ruppertin** esittämän musiikin välityksellä. Taideyliopisto Sibelius-Akatemiaa edustaa urkuri

Jaana Ikonen ja improvisointitervehdyksen tuo urkuri **Olli Linjama**.

Kuopion tuomiokirkon kirkkomusiikin lähistoriaan kuuluvat tietenkin Rusasen perheen laulutaiteilijat sekä konserttisarjan "taiteellinen isä" urkuri **Eero Väätäinen**, jotka päättävät Tuomiokirkon konserttikesän 2016.

Johanna Rusanen-Kartano esiintyy kesän viimeisessä iltamusiikkikonsertissa yhdessä Ville Rusasen ja Pertti Rusasen kanssa.

Kuopion tuomiokirkossa torstaisin klo 20

16.6. Klaus Mäkelä, sello ja Eero Heinonen, piano
23.6. Käsikellokuoro Dolce, johtaa Richard Nicholls
30.6. Rutter: Magnificat. Piia Rytkönen, sopraano; Puijon kamarikuoro; Tahdistin-orkesteri, johtaa Harri Hyppölä
7.7. Anu Pulkkinen, urut
14.7. Markku Hietaharju, urut
21.7. Olli Linjama, urut
28.7. Istvan Ruppert, urut (Györ, Unkari)
4.8. Jaana Ikonen, urut
11.8. Johanna Rusanen-Kartano, sopraano; Ville Rusanen, baritoni; Pertti Rusanen, baritoni ja Eero Väätäinen, urut

Ohjelmat 10/5 €

Hautausmaakävelyt

Kuopion seurakunnissa kesäkuussa

Tapahtumat ovat maksuttomia. Tervetuloa!

Hautausmaiden osoitteet löytyvät www.kuopionseurakunnat.fi

KUOPION EV. LUT. SEURAKUNNAT

KUOPION KESKUSTASSA

Ison hautausmaan kävelykierrokset alkavat linja-autoaseman puoleiselta pääportilta klo 18.

Torstaina 9.6. ja torstaina 30.6. Iso hautausmaa

Kuopiolaisia elämäntarinoita ja kohtaloita. *Ikuisilla niityillä kohtaan sinut tulen vastaasi laulaen, kukkia sylissä.* - Olavi Siippainen
 Oppaana on Nina Pelli.

JÄRVI-KUOPIOSSA

Torstaina 16.6. Tuusniemen hautausmaa

Oppaana ovat Anna-Liisa Happonen, Lauri Happonen sekä Risto Voutilainen. Kierros alkaa klo 18 kirkon pihasta tapulin juurelta.

Tiistaina 21.6. Juankosken vanhimmat hautausmaat

Oppaana on Marja-Sisko Pihl. Kierros alkaa klo 18 Ruukin hautausmaalta kaupungin virastotalon viereltä, josta kävellään vanhalle hautausmaalle. Iltahartaus ja iltatee Tehtaankirkossa.

Maanantaina 27.6. Vuotjärven, Niinimäen ja Murtolahden hautausmaat

Oppaana on Helena Liukkunen. Kierros alkaa Nilsin seurakuntakodilta klo 16.30, josta jatketaan linja-autolla. Iltavirsi Murtolahden kappelilla. Kierros kestää noin 3 h. Ilmoittautuminen kyydityksen takia Järvi-Kuopion seurakunnan toimistoon 20.6. mennessä, puh. 040 4888 602.

Vapaaehtoistyötä Suurella Sydämellä.

Katso uusimmat vapaaehtoistyöt vapaaehtoistyo.fi/kuopio

VAPAAEHTOISTYO.FI
LÖYDÄ OMA VAPAAEHTOISTYÖSI

KIRKON KESKUSTELUAPUA⁺

Palveleva puhelin

01019 0071
Joka ilta klo 18 alkaen

Palveleva netti

Palveleva chat

Palveleva kirje

PL 210,
00131 Helsinki

www.kirkonkeskusteluapua.fi

SOITTOA JA LAULUA

+ Iltapäiväkonsertti

Puijon kirkossa su 29.5. klo 15. Jousitrio soittaa W.A. Mozartin *Divertimenton* Esduurissa sekä A. Schnittken trion jousille. Mikko Väisänen, Peter Gospodinov ja Kukka Gröndahl. Ohjelma 10 €.

+ Viisikielisen yhteislauluilta

Säyneisen seurakuntakodissa ke 1.6. klo 19.

+ The Nordic Historical Keyboard Festival:

Klavikordikonsertti

Tuomiokirkon kappelissa pe 3.6. klo 18. *Vedenpaisumuksia*, Thomas McElwain, runot ja Anna Maria McElwain, klavikordi.

+ The Nordic Historical Keyboard Festival:

Konsertti

Tuomiokirkon kappelissa ma 6.6. klo 14. *Pieni on kaunista – musiikillisia miniatyyreja*, Dalyn Cook, klavikordi.

+ Lauaen Luojaansa kiittää

Syvänniemen kirkossa ma 6.6. klo 18. Kyllikki Karjalaisen eläkkeellelähtökonsertti.

+ Kuoroja ja solisteja, Käsikelloyhtye Dolce

Richard Nichollsin johdolla. Kahvitarjoilu.

+ The Nordic Historical Keyboard Festival: Tanssillinen

fantasia Pyhä Johanneksen kirkossa ma 6.6. klo 18. Anna Maria McElwain ja Riikka Puumalainen.

+ Kesäinen musiikkituokio

Puijon kirkossa ke 8.6. klo 13. Barokkimusiikkia. Ilkka Virta,

kitara. Kahvitarjoilu.

+ Kesäisiä säveliä

Tuusniemen kirkossa ke 8.6. klo 18. Jorma Koponen laulu, Jatta Inkinen huilu, Aliisa Lukkari-Syrjäniemi urut, juonto Paula Hagman-Puustinen. Vapaa pääsy.

+ Kesän kauneimmat hengelliset laulut ja psalmit

Neulamäen kirkossa ke 8.6. klo 18.

+ Kauneimmat hengelliset yhteislaulut

Kaavin kirkossa to 9.6. klo 18.

+ Gospel-konsertti

Tuomiokirkossa pe 10.6. klo 16.30. Jarkko Maukonen & Co esittää kokoelman tuttuja virsiä ja veisuja punkin puremana.

+ Hengellisen musiikin

PEKKA MÄKINEN

konsertti (Friikoolin messu) Nilsin kirkossa pe 10.6. klo 19. Mukana Nilsin, Varpaisjärven ja Rautavaaran kirkkokuorot sekä Ylä-Savon pelimannit. Ohjelma 5 €.

+ Ruukki Roots -tapahtuman konsertti

Juankosken Tehtaan kirkossa su 12.6. klo 15. Esiintyjänä Dave Forestfield & Jarkko Rissanen Gospel Rhythm Revue (kuussa). Ohjelma 8 €

+ Viisikielisen yhteislauluilta

Juankosken Tehtaan kirkossa ke 15.6. klo 18.

+ Kesän kauneimmat hengelliset laulut ja psalmit

Alavan seurakuntakeskuksen seurakuntasalissa ke 15.6. klo 18.

+ Kesäillan musiikkia

Muuruveden kirkossa to 16.6. klo 19. Katriina Koskelo ja nuoria.

+ Kesäinen musiikkituokio

Puijon kirkossa ke 22.6. klo 13. Lauluterveisiä Afrikasta. Laulamme yhdessä afrikkalaisperäisiä virsiä ja lauluja Päivi Perttilän johdolla. Kahvitarjoilu.

+ Uusien kansanlaulukirkon laulujen yhteislauluilta

Juankosken Tehtaan kirkossa ke 22.6. klo 18 ja Muuruveden satamassa to 23.6. klo 19.

KIRJALLISTA

John Eliot Gardiner: Musiiikkia taivaan holveissa. Johann Sebastian Bach – muotokuva. Suom. Sampsa Laurinen. Fuga. 2015. 647 s.

Säveliä Jumalan kunniaksi

Kapellimestari ja ehdoton Bach-spesialisti John Eliot Gardiner ottaa rohkeasti – ja kirjan paksuudesta huolimatta kepeästi – kantaa Johann Sebastianista aiemmin kirjoitettuun. Kirja keskittyy paljolti kantaatteihin ja suuriin kirkkoteoksiin, kuten kapellimestarilta hyvin voi odottaa, ja ne Gardiner analysoi tarkasti – oli kyse sitten sointukuiluista tai sanoista. Samalla kirja on myös viidennen evankelistan elämänkulun yleisesitys.

Jumalan kunniaksi sävelletty ja lo musiikki ei todellakaan syntynyt tuskitta, siitä pitivät luovaa työtä esittävät byrokraatit huolen. Ja koska Bach ei 65-vuotisen elämänsä aikana jättänyt esimerkiksi henkilökohtaisia kirjeitä, niin paljon jää hänen persoonastaan arvelun ja tulkinnan varaa. Senkin täyttämisen Gardiner tekee tyylikkäästi. Kirjan alaotsikko paljastaa kaiken: muotokuva, aina tekijänsä näköinen.

TERHI LAITINEN

Reijo Pajamo: Laulun tenhoisa taika. Suomalaisen kuorolaulun historia. SKS. 407 s.

Jalon sivistyskeinon äärellä

Vuonna 1884 professori Perander totesi Martti Lutheriin vedoten, että laulu karkotti monet kiusaukset ja pahat ajatukset sekä haihdutti murhemielisyyden henkeä.

Reilussa sadassa vuodessa kuorolaulu onkin laajentunut akateemisten, säätyläisten, kaupunkilaisten ja ruotsinkielisten huvista jokaisen laulamishaluisen ja -taitoisen kansalaisen iloksi.

Mutta ei ole kuoroa ilman hyvää johtajaa, esikuvikseen professori Pajamo – pitkän linjan kirkkomuusikko, kuoronjohtaja kuorohistorioitsija ja musiikkieteilijä – nostaa legendaariset "laulumiehet" Mart-

ti "Pyssy" Turusen ja Harald Andersenin.

Tuhti, mutta myös lukuisia lyttikkäitäkin yksityiskohtia sisältävä tietopaketti kertoo, että kun 1970-luvulla Sibelius-Akatemiasa saattoi suorittaa kuoronjohdon diplomitutkinnon, ensimmäinen sellaisen suorittanut oli Kuopiossa elämäntyönsä tehnyt Heikki Halme. Hänen Vox nova -kamarikuoroaan esitelläänkin kirjassa laajalti. Mutta myös jo haudattu Kallan kuoro, miehekäs Puijon laulu sekä oma tuomiokirkkokuoromme saavat pitkät kappaleensa.

TERHI LAITINEN

LYHYESTI**Papit paljon vartijoina**

Kirkon korkein päättävä elin, kirkolliskokous, aloitti uuden nelivuotiskautensa helluntaivii-kolla. Ilmapiiri oli aiempaa jännitteisempi, sillä uusi avioliittolaki astuu voimaan jo ensi vuoden maaliskuussa. Kirkon on siksi linjattava, miten se suhtautuu samaa sukupuolta olevien parien vihkimiseen – vai luopuuko se kokonaan oikeudesta vihkiä avioliittoon.

Kirkolliskokouksesta ei näillä näkymin löydy avioliittokäsityksen muuttamiseen tarvittavaa määränemmistöä. Enemmistölle tämä ei ole ongelma, sillä kirkolla on jo nyt Raamattuun perustuva avioliitonäkemyks: avioliitto on miehen ja naisen välinen liitto. Kirkon linja ei kuitenkaan kaikkia pappeja miellytä.

Jotkut papit ovat kertoneet olevansa valmiita vihkimään homopareja heti uuden avioliittolain tultua voimaan. Otin asian esille kirkolliskokouksen kyselytunnilla ja kysyin, mahdollistaako tai synnyttääkö uusi avioliittolaki papille oikeuden vihkiä samaa sukupuolta olevia pareja avioliittoon. Vastaus oli: ei.

Entä aikovatko piispat yhtenäisesti varautua siihen, että joku pappi ei noudat-

taisi kirkon avioliittokäsitystä? Arkkipiispa **Kari Mäkisen** ja Porvoon piispan **Björn Vikströmin** mukaan piispat eivät voi etukäteen sopia yhteisestä menettelytavasta. Se, miten kussakin hiippakunnassa reagoidaan, on kunkin piispan ja tuomiokapitulin asia.

Vastoin kirkon kantaa toimivien pappien seuraamukset voivat toisin sanoen vaihdella eri hiippakuntien välillä. Jossakin hiippakunnassa voisi kyseeseen tulla vaikkapa määräajaksi virasta erottaminen, kun taas toisessa saattaisivat seuraukset olla paljon lievempiä.

Papit ovatkin nyt paljon vartijoina: pitävätkö he omassa vihkimyksessään antamansa lupauksen ja noudattavat kirkon lakia ja järjestystä (Kirkkojärjestys 5 luku 6 §)?

PEKKA NIIRANEN
Kallaveden seurakunnan kirkkovaltuutettu ja kirkolliskokousedustaja

Tällä palstalla seurakuntien luottamushenkilöt kirjoittavat vuorollaan.

KULTTUURIKULMAKoonnut **PIIA JULKUNEN****Menovinkit 25.5.–28.6.2016**

Lähetä vinkit osoitteeseen kulttuurikulma@gmail.com kaksi viikkoa ennen seuraavan lehden ilmestymistä.

EDWARD S. CURTIS / CHRISTOPHER CARDOZO FINE ART.

VB-valokuvakeskuksen kesänäyttelyssä on esillä Edward S. Curtisin kuvia Pohjois-Amerikan alkuperäiskansoista.

NÄYTTELYT**G12 Kuopio**

- + 28.5.–16.6. Kaisa Sirviö, Matti Hintikka
- + 18.6.–21.7. Nanna Susi, Katja Tukiainen, Mikko Hallikainen

Kuopion taidemuseo

- + Kallavesj, Kallavesj 28.5.–29.10.
- + Koru5 10.6.–10.9.

VB-valokuvakeskus

3.6.–28.8.

- + Intiaanit – Edward S. Curtisin kuvia Pohjois-Amerikan alkuperäiskansoista
- + Mättut – Juuret
- + Kon-Tiki II – Tupac Yupanqui – Rahiti Tane

+ Harjamäen sairaalamuseo:

Mielenliikettä 7.6.–27.8.

+ Eemilän kotimuseo 18.6.–17.8.**ESITYKSIÄ / TAPAHTUMIA**

- + The Nordic Historical Keyboard Festival 1.–10.6.
- + Kuopion Musiikkikeskus: Kielonpäivän tapahtuma 6.6. klo 10
- + Kuopio Tanssii ja Soi 15.–21.6.
- + Paikallislake-festivaali 15.–21.6.

Sotku

- + Tomi Paasonen: Rekolan Satu 9.6. klo 19
- + Kikatuslauantai: Anu Rajala-Erkut: Hei, kelaa! 11.6. klo 16

Kulttuurikeskus Vuorilinna

- + Luomisnäyttely & Janica Candolinin luontokuvat 12.6. saakka
- + Israelilaisten kansantanssin kurssi 13.6. klo 17
- + Luovan tanssin kesäkurssi 16.6.–18.6. klo 12

MAIT JÜRADO

Imbi Tarum ja Julia Ageyeva Hess esiintyvät The Nordic Historical Keyboard Festivaalilla.

”Hengellisen musiikin puolella minuun vetoavat erityisesti vanhat koraalit”, Jouni Somero kertoo.

Pianistin polku

Pianonsoitto on vienyt Jouni Someroa ympäri maailmaa. Nyt hän on pysähtynyt miettimään, voisiko elämässä tehdä vielä jotain muuta.

Takana noin 2800 konserttia ja liki 90 levyä. Säyneisissä asuva **Jouni Somero** on ollut armoitettu pianisti aivan poikavuosista alkaen.

Oli kuitenkin vähästä kiinni, ettei hänestä sukeutunut urkuri.

”Olin 8-vuotias, kun kuulin Bachin *Toccat ja fuuga d-molli* -teoksen soitettavan kirkkouluilla. Vaikutuin kuulemastani ja halusin oppia soittamaan sen itsekini”, Somero muistelee.

”Lainasin Oulaisten kirjastosta kyseisen levyn, jonka kuuntelin melkein puhki.”

Urkumusiikista innostunut poika hakeutui Ylivieskan kirkon silloisen kanttorin oppitunneille ja osoittautui varsin kehityskelpoiseksi tapaukseksi – hän nimittäin päätyi tekemään 12-vuotiaasta alkaen kanttorin sijaisuuksia.

Piano vei voiton

Somero kertoo opettajansa suosittelleen myös pianonsoittoa, koska se olisi hyväksi sormien motoriaan kehittymiselle.

”En innostunut ehdotuksesta yhtään. Pidin pianomusiikkia joutavanpäiväisenä pimputteluna.”

Kunnes sitten tuli vastaan sellainen pianosesitys, että se vei nuorelta pojalta niin sanotusti jalat alta.

”Inspiroiduin ja aloitin pianoharjoittelun lähes apinanraivolla. Kummasti ihmisen mieli muuttuu.”

Somero muistelee hymyillen erästä teini-voittoa kesää Suonenjoella.

”Kävin rippikoulua ja olin samalla seurakunnan kesäkanttorina. Konfirmaatiotilaisuus-

dessani soitin ensin kirkon urkuja, vedin sitten nopeasti alban päälleni ja liityin muiden konfirmoitavien joukkoon.”

Lienekö tuo 15-vuotiaana suoritettu kanttorirupeama ollut viimeinen näytös Someron urkurin uralla. Pianomusiikki imaisi hänet pauloihinsa ja urut saivat jäädä.

”Nykyään soitan urkuja ehkä kerran vuodessa, mutten välttämättä julkisesti. Välillä vain tekee mieli testata, onko tuntuma tallella.”

Ne pienet valinnat

Täysi-ikäisyyden kynnyksellä Somero muutti vähäksi aikaa Savonlinnaan miettimään, mitä tekisi isona. Siellä hän tapasi vaimonsa.

”Jännää, miten elämänpolku on lopulta kiinni aika pienistä valinnoista. Savonlinnaan muuttaminen oli vain äkillinen päähänpisto, mutta ilman sitä emme olisi Raijan kanssa nyt yhdessä.”

Savonlinnasta polku vei pian suureen maailmaan, kun Somero lähti opiskelemaan pianonsoittoa ensin Sveitsiin ja sieltä Saksaan. Ulkomailla vierähti kaikkiaan yhdeksän vuotta.

”Lapsen syntymä pani puntaroimaan sitä, mihin maahan haluamme kunnolla asettua asumaan.”

Oleskeluluvan säännöllinen uusiminen Saksassa alkoi tuntua rasittavalta. Somero tapasi kutsua byrokraattista lupamenettelyä aina ”vuoden nöyryytykseksi”.

”Joka kerta varmasti jokin vaadittava leima puuttui lomakkeista.”

Vaakakuppi kallistui lopulta kotimaan kannalle ja suunnaksi otettiin Savo.

”Ei meillä kummallakaan ollut mitään siveitä tänne. Tämäkin valinta oli puhdas sattuu-

”Kun ikää tulee, alkaa miettiä omia valintojaan

ma. Jonkinlaisena johtoajatuksena oli päästä maalle asumaan.”

Somero myöntää monien kummastelleen asuinpaikan valintaa.

”Konserttipianistin työn kannalta on aivan sama missä asun. Minulle imagokysymykset eivät ole koskaan olleet tärkeitä. Haluan tilaa ympärilleni, vaikka joidenkin mielestä olisi trendikäämpää asua ahtaassa kaksiossa Helsingissä.”

Maailman konserttilavoilla

Vaikka Somero perheineen on tukevasti juurtunut kotimaan kamaralle, vie työ miestä edelleen myös ulkomaille. Hän on konsertoinut lähes kaikilla mantereilla.

”Yleisön tapa reagoida on erilainen eri maissa. Silti ei ole väliä soitanko Paraisilla vai Pariisissa – aina haluan antaa kaikkeni kuulijoille.”

Somero on harmikseen huomannut, että viime vuosina musiikkielämä kautta linjan on viihteellistynyt liikaa.

”Kun ennen mentiin kuuntelemaan konserttia, nykyään mennään 'katsomaan' esiintyjää. Se on vähän hassua, koska emmehän me esiintyjät ole mitään ilman säveltäjää. Musiikkiin pitäisi olla pääroolissa.”

Somero on sovittanut jonkin verran myös

hengellistä musiikkia ja konsertoinut kirkoissa.

”Kirkot ovat usein akustisesti parhaita paikkoja esiintyä. Sakraalilata tuo oman ulottuvuutensa myös tunnelmaan, se saa yleisön virittymään vastaanottavaiselle ja hartaalle mielelle.”

”Suomessa on paljon upeita kirkkoja. Itselleni läheisin oli Ylivieskan kirkko, koska sieltä urani tavallaan alkoi. Minua surettava valtavasti, kun rakennus paloi tänä keväänä tuhopoltossa.”

Kohti uutta?

Hieman pilke silmäkulmassa Somero toteaa kaavailleensa, että kun 3000 konserttia ja sata levyä tulee täyteen, voi pianisti jäädä eläkkeelle.

”Vakavasti puhuen, kun ikää tulee mitta-riini, sitä alkaa pakostakin miettiä omaa elämänsä ja valintojaan. Ehtisinkö vielä tehdä jotain muutakin kuin soittaa pianoa?”

”Jatkuvasti maailmalla reissatessa moni perhe-elämän tärkeä asia ehti mennä ohitse. Työtahti on toki nuoruusvuosista rauhoittunut, mutta kiinnostus kokeilla toisenlaista työtä on kasvanut.”

Pelkälle pohdinnan asteelle Someron ajatusleikit eivät jääneet. Viime vuonna hän otti yhden askeleen kohti uutta polkua. Hyvinkin erilaista sellaista.

”Minulla on nyt myös rekkakuskin pätevyys. Jotain tuurauksia voisin mielelläni ruveta tekemään”, mies yllättää.

”Aluevaltausta ei ole täysin vieras, sillä pyörin lapsena rekkahalleilla. Monet lähisukulaiseni kun olivat alalla töissä.”

Pianon koskettimet vai rekka-auton ratti? Siinä on taas yhden valinnan paikka.

HELI HARING